Cena numeru 15 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok IX | ŁÓDŹ, WTOREK, 6 PAŹDZIERNIKA 1931 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 273

Interesy Polski są zabezpieczone

Francja nie uczyni nic, co byłoby niezgodne z naszemi postulatami.— Ani w Waszyngtonie, ani w Berlinie nie będą powzięte decyzje skierowane przeciw Polsce.

Wywiad z p. ministrem Zaleskim.

Warszawa, 5 października.

Minister Zaleski po powrocie z Genewy i Paryża był dziś o g. 2 po poł. przyjęty na audjencji przez premjera Prystora, a o g. 6 wieczorem przez Marszałka Piłsudskiego w Belwederze.

Zarówno premjerowi jak i Marszałkowi złożył min. Zaleski obszerne sprawozdanie o przebiegu sesji genewskiej jak i o aktulanych zagadnieniach w polityce zagranicznej.

Dziś również udzielił min. Zaleski wywiadu przedstawicielowi ajencji „Iskra" na temat alarmów o prowadzonych jakoby w Waszyngtonie rokowania **o rewizję zagadnienia t. zw. korytarza polskiego.**

Według wiadomości prasowycn rokowania **te stoją w ścisłym związku z bliskim przyjazdem do Waszyngtonu premjera Lavala, któremu ma prezydent Hoover rzekomo zaproponować zajęcie się bliżej sprawą dostępu Polski do morza.**

Min. Zaleski wyraził zdziwienie, że prasa polska zaniepokojona jest wiadomościami dochodzącemi z Berlina i Waszyngtonu.

— Dziwię się niezmiernie — oświadczył min. Zaleski — że w prasie polskiej pojawiły się jakiekolwiek oznaki zaniepokojenia. Przecież prasa polska wiedziała dokładnie, że widziałem się z francuskimi mężami stanu na trzy tygodnie przed ich przyjazdem do Berlina i że miałem podówczas możność szczegółowego porozumienia się z nimi.

W publicznem przemówieniu swem wygłoszonem w czasie mego pobytu w Paryżu na bankiecie wydanym dla mnie na wystawie kolonjalnej premjer francuski Laval oświadczył, w sposób kategoryczny, że... **podczas niedawnych rokowań dyplomatycznych zarówno jak i** podczas rokowań, które wkrótce nastąpią, **zawsze pamiętał i zawsze pamiętać będzie o przyjaźni, jaka powinna zawsze łączyć obydwa kraje.**

Czyż to jeszcze prasie polskiej nie wystarcza — zapytuje min. Zaleski. — **Czyż nie znaczy to, że nie będzie powiedziane nic coby mogło być w niezgodzie z interesami Polski.** W dwa dni po powrocie francuskich mężów stanu z Berlina rozmawiałem z nimi ponownie i raz jeszcze mogłem stwierdzić stanowczo, że niema żadnych powodów do jakichkolwiek bądź alarmów—kończy minister Zaleski.

Krach banku
w Kopenhadze

Berlin, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Prasa donosi z Kopenhagi, że jeden z największych banków duńskich, Handelsbanken" popadł w trudności finansowe, naskutek runu. Bank ten zwrócił się do duńskiego Banku Narodowego z prośbą o pomoc.

Edison w agonji

Londyn, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Według nadeszłych dziś do Londynu wiadomości, Edison znajduje się w stanie agonji.

Lada godzina należy się spodziewać jego zgonu. Sędziwy wynalazca liczy 82 lata.

Dyrektor banku zdefraudował
50 tys. zł. i otruł się w urzędzie śledczym

Warszawa, 5 października.

Władze nadzorcze Banku Kredytowego właścicieli nieruchomości przy ul. Granicznej 10 stwierdziły, że dyrektor banku Henryk Bansam dopuszczał się systematycznych nadużyć.

Powiadomiony o tem urząd śledczy, wysłał do mieszkania dyr. Balsama wywiadowców z nakazem aresztowania.

W czasie badania w urzędzie śledczym Balsam nagle zasłabł i oświadczył, że zażył sublimatu wobec czego przewieziono go do szpitala św. Rocha.

W ostatniej chwili dyr. Balsam przyznał się do defraudacji 50 tys. złotych. Władze nadzorcze twierdzą jednak, że defraudacje sięgaję 120 tysięcy złotych.

Dziennikarze niemieccy
zachwyceni rozwojem Gdyni

Gdynia, 5 października.

Wycieczka dziennikarzy niemieckich z Wrocławia, która wczoraj przyjechała do Gdyni, przybyła dziś do urzędu morskiego.

W czasie przemówień, dziennikarze niemieccy oświadczyli, że są zdumieni rozwojem Gdyni i dadzą swemu przekonaniu rzeczywisty obraz opinji niemieckiej.

Unieważnienie wyborów do sejmu
w okręgu Nr. 48 Przemyśl.

Warszawa, 5 października.

W dniu 5 b. m. na wokandzie izby III Sądu Najwyższego znalazły się trzy protesty przeciwko wynikowi wyborów do sejmu w listopadzie roku ubiegłego w okręgu wyborczym Nr. 48 — Przemyśl—Dobromil — Sanok — Brzozów — Krosno, oraz jeden protest przeciwko wyborowi na posła w tym okręgu Stanisława Augustyńskiego.

Sąd Najwyższy po naradzie postanowił protest przeciwko wyborowi Stanisława Augustyńskiego oddalić, natomiast trzy protesty pozostałe uwzględnić i *unieważnić wybory do sejmu w okręgu Nr. 48 — Przemyśl.*

Na skutek unieważnienia wyborów *w okręgu przemyskim stracili mandaty: Andrzej Galica, Stanisław Augustyński, Józef Jurczyk i Stanisław Grodzicki — z B.B.W.R. Włodzimierz Zahajkiewicz z klubu ukraińskiego i Jakób Pawłowski z klubu posłów chłopskich (Stron. Lud.).*

Zgodnie z art. 109 ordynacji wyborczej do sejmu i senatu, minister spraw wewnętrznych zarządzi w ciągu dni 14-tu ponowne wybory do sejmu w okręgu Nr. 48 — Przemyśl, oznaczając ich termin.

Zawieszenie zbrojeń na 5 lat.
Prezydent Hoover ogłosi wkrótce orędzie.

Nowy Jork, 5 października.

Według wiadomości ze źródeł miarodajnych, prezydent Hoover ogłosić ma w przyszłym tygodniu doniosłą deklarację w sprawie zawieszenia zbrojeń morskich na okres 5-letni.

Według pogłosek w deklaracji tej poruszone mają być również kwestje podatków oraz inne zagadnienia.

Krwawe starcia we Flandrji.
Około 200 osób odniosło rany.

Bruksela, 5 października.

Przez cały wieczór trwały walki z policją, która przypuściła szturm z bagnetami na karabinach do siedziby separatystów, zwanej „Domem Ludowym".

Podczas walk ulicznych z okien obrzucano policję cegłami i kamieniami. Rozlegały się okrzyki: „Niech żyje niepodległa Flandjra" i „Precz z walonami!".

Liczba rannych nie jest ustalona. Według prowizorycznych obliczeń rany odniosło około 200 osób.

Jak się dowiadujemy, poselstwo belgijskie w Warszawie komunikuje zainteresowanym, że sfery rządowe w Brukseli były na wystąpienia separatystów w Hasselt przygotowane. Mimo wszystko nie liczono się, iż dojdzie aż do tak ostrych wykroczeń.

Krzywoszewski chce się zrzec
dyrekcji teatrów miejskich

Warszawa, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

P. Stefan Krzywoszewski, z którym jak wiadomo magistrat zawarł umowę co do oddania teatrów miejskich w poręczającą administrację, nadesłał do prezydenta miasta pismo, w którem oświadcza, iż wobec trudności, jakie napotyka przy uruchomieniu teatrów, gotów jest w każdej chwili zwolnić zarząd miasta od zawartej z nim umomy.

Po wielostronnem omówieniu sytuacji magistrat powziął decyzję by utrzymać nadal w mocy umowę zawartą z p. Krzywoszewskim. Na tem samem posiedzeniu magistratu rozpatrywane było nadesłane pismo komisji tymczasowej zrzeszenia b. artystów teatrów miejskich, zawierające propozycję wydzierżawienia Teatru Narodowego i Letniego. Magistrat propozycję tę odrzucił.

Katastrofa na Odrze
Zatonął statek ładowany węglem

Katowice, 5 października.

Z Śląska Opolskiego donoszą, że na rzece Odrze pod Opolem 30-tonnowy statek z ładunkiem węgla, zderzywszy się kadłubem z łamaczem lodu, rozbił się i zatonął.

Załoga wskoczyła do wody i wpław dotarła do brzegu. Zatonięty statek legł w poprzek rzeki, tak że wszelka komunikacja na tym odcinku została narazie wstrzymana.

Rekonstrukcja rządu Brünninga.

Gabinet uratowany za cenę dymisji kilku ministrów.

Berlin, 5 października.
(Telegram własny).

(y) W związku z lansowanemi ostatnio pogłoskami o mającej nastąpić dymisji ministra spraw zagranicznych Curtiusa, część wieczornej prasy berlińskiej **przewiduje w łonie gabinetu Brüninga szereg dalekoidących zmian.**

Zdaniem „Berliner Tageblat'u", **zmiany nastąpią w pierwszym rzędzie na stanowisku min. gospodarstwa krajowego oraz min. sprawiedliwości. Minister Treviranus został mianowany komisarzem emigracyjnym. Krążą również uporczywe pogłoski o ustąpieniu ministra komunikacji Guerarda.**

Wszystkie te zmiany i nominacje mają nastąpić przed zebraniem się Reichstagu. Prasa wyraża przeświadczenie, iż środki te powstrzymają frakcje skrzydła prawicowego od wyrażenia rządowi votum nieufności.

BERLIN, 5 października.

Po kilkudniowych obradach gabinet Rzeszy zakończył dziś swe prace nad programem gospodarczo - finansowym, który ogłoszony będzie w drodze dekretu prezydenta Rzeszy w nadchodzącą środe.

Jutro zbiera się rada państwa celem zapoznania się z programem. Na posiedzeniu tem wygłosił expose programowe kanclerz Bruening.

Trzęsienie ziemi na niem. Śląsku

Kilkunastu górników żywcem pogrzebanych. — Zawalenie się ścian w kopalniach

Berlin, 5 października

W całym szeregu miejscowości na Śląsku odczuto lekkie trzęsienie ziemi, które jednak spowodowały zawalenie się niektórych chodników i pogrzebanie żywcem kilkunastu górników. Wszystkich zdołano odkopać na czas, niektóre jednak z ofiar są nieprzytomne i stan ich jest groźny.

Najtragiczniej trzęsienie ziemi dało się odczuć w kopalni „Concordia“, gdzie zagrzebanych zostało 11 robotników i dopiero długotrwałe prace doprowadziły do wydobycia ich. Koło Raciborza również zawalił się chodnik i zasypał 5 robotników.

Jak donoszą z kilku kopalni koło Bytomia odczuto tam dość silne trzęsienie powodujące obsunięcie się ścian węglowych, wypadku z ludźmi jednak nie zameldowano.

Berlin, 5 października

W związku z temi trzęsieniami należy zauważyć, że przepowiadał je na Śląsku w tym właśnie terminie włoski amator geolog Bendandi. Już kilkakroć przedtem Bendandi przepowiadał trzęsienia w szeregu miejscowości na całym świecie i prawie zawsze sprawdzały się te przepowiednie. Skłoniło to nawet korespondenta „United Press“ do złożenia mu wizyty i zrobienia wywiadu. Wywiad nie był ogłaszany, lecz wobec przepowiedzenia lekkiego trzęsienia ziemi na Śląsku i jak wskazuje depesza potwierdzenia się tej przepowiedni, warto przytoczyć resztą przepowiedni Bendaniego o mających niebawem nastąpić trzęsieniach.

Otóż według tej przepowiedni w pierwszych dniach października oprócz na Śląsku mają zaraz potem nastąpić średniej siły trzęsienia w Małej Azji, które również dadzą się odczuć w południowej Europie. Następnie do 10 października będzie spokojnie, poczem nastąpią bardzo silne trzęsienia w Azji, niektóre o sile katastrofalnej.

Katastrofa w kopalni „Concordia“

Na głębokości 311 metrów zawalił się chodnik.— Dzięki wysiłkom drużyn ratowniczych obeszło się bez ofiar w ludziach

Bytom, 5 października.

W nocy z soboty na niedzielę około g. 2.45 na kopalni Concordia w Zabrzu wydarzyła się poważna katastrofa, któ ra tylko dzięki natychmiastowej akcji ratunkowej nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach.

Oto w szybie „Andrzej“ na głęboko ści 311 metrów pod powierzchnią ziemi zawalił się chodnik na przestrzeni 200 metrów, zasypując 11 pracujących w kopalni górników.

Mimo natychmiast zarządzono akcję ratunkową dopiero wczoraj około połu dnia udało się odkopać 3 górników zdro wych i całych, następnie, dzięki nadludzkim wręcz wysiłkom drużyn ratowniczych odkopano resztę zasypanych tj. 8 ludzi. Wszyscy wyszli z katasrofy bez szwanku.

Jak ustalono, przyczyną katastrofy były tektoniczne wstrząsy ziemi, jakie odczuto również w Raciborzu, Gliwicach i Bytomiu.

Podwyższenie taryfy pocztowej

Warszawa, 5 października.

Dowiadujemy się, że analogicznie do wprowadzonych już dopłat do biletów kolejowych na rzecz bezrobocia, **wprowadzi rząd wkrótce dopłatę do przesyłek pocztowych.**

Dopłaty te będą dodatkowo opłacane od listów zwykłych i kart pocztowych i wyniosą aż 10 gr. a od opłaty za przesyłkę i korespondencję poleconą 15 gr.

Do opłat za paczki, za przesyłki, wypłaty czekowe, oraz druki — wprowadzona zostanie dopłata w wysokości 5 do 50 gr. Ponadto dopłata wprowadzona będzie od abonamentu miesięcznego radja w wysokości 30 gr. miesięcznie.

Podatki od opłat pocztowych mają przynieść na pomoc dla bezrobotnych około 15 mil. zł. Jak wiadomo, dopłaty kolejowe przyniosą około 5 mil. zł. Tymczasem wiadomo, że wysokość dopłat pocztowych jest już z ministrem poczt i telegrafów uzgodniona, ale z wielu kół a przedewszystkiem gospodarczych, dają się słyszeć zdania, że w stosunku do opłaty pocztowej, dopłata na pomoc dla bezrobotnych jest niewspółmiernie wysoka.

WYBORY NA ŁOTWIE

Mimo prześladowań polacy utrzymali stan posiadania.

Dyneburg, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Z ostatnich obliczeń głosów w Letgalji wynika, że lista związku polaków na Łotwie, mimo rozbicia przez księdza Ławrynowicza **zdobyła mandat polski.**

Na listę Zw. Polaków padło w Letgalji 6800 głosów. Lista dywersyjna ks. Ławrynowicza zdobyła 4157 głosów i nie zdobyła mandatu. Mimo zawieszenia jedynego pisma polskiego na Łotwie „Dzwon“ oraz szeregu szykan stosowanych wobec polaków w przeddzień wyborów, celem zastraszenia ludności polskiej i wywołania wśród niej paniki, polacy zachowali spokój i wykazali solidarność społeczną i narodową.

Ryga, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Mimo niesłychanych represyj stosowanych względem mniejszości polskiej, **polska ludność nie dała się zastraszyć i gremjalnie poszła do urny wyborczej oddając swe głosy na listy polskie.**

Krok renegata ks. Ławrynowicza doprowadził do rozbicia, jednakże zamierzonego celu nie osiągnął, bowiem nie udało się utrącić mandatu polskiego.

Wybory obecne w porównaniu do wyborów z r. 1928 wykazały **znaczny przyrost głosów polskich.**

Gdy w r. 1928 na listy polskie padło w Letgalji 8693 głosy, to w b. r. na obie listy t. j. na listę Związku Polaków i na listę ks. Ławrynowicza padło w sumie 10.961 głosów.

Dyneburg, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Największą ilość mandatów z Letgalji w sejmie łotewskim zdobyła partja krystigów. Są to letgalscy włościanie chrześcijańscy — 7 mandatów. Letgalscy postępowcy zdobyli — 5 mandatów, socjaliści — 2, polacy — 1, rosjanie ludowcy prawica — 1, żydzi sjoniści — 1, łotysze gospodarze rolni — 1, letgalczycy rządowcy — 1, rosjanie samorządowcy miejscy — 1, rosjanie rolnicy — 1, żydzi „Aguda“ — 1, komuniści — 1, razem 25 mandatów.

Ryga, 5 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dalsze wyniki wyborów: w samej Rydze wybory dały wyniki następujące: zjednoczenie postępowe Skujeniek — 1 mandat, socjal-demokraci — 6 mandatów, właściciele domów — 1, zw. chłopski — 1, kolejowcy — 1, centrum zjednoczone — 3 mandaty. Zjednoczenie chrześcijańskie — 1, komuniści — 3, rosjanie prawica — 1, żydzi „Aguda“ — 1, niemcy — 2. Listy polskie zdobyły w Rydze 5076 głosów, zwiększając swój stan posiadania w porównaniu z r. 1928 o 3010 głosów. Niestety zabrakło około 200 uświadomionych do zyskania trzeciego mandatu i gdyby nie stosowane przez rząd łotewski represje, trzeci mandat byłby zapewniony.

Wyniki wyborów w Zemgali: zjednoczenie postępowe — 1 mandat, niemcy — 1, socjal-demokraci — 3, młodzi gospodarze — 2, zw. chłopski — 3, Ch. D. — 1, centrum demokratyczne — 1, komuniści — 1, nowe zjednoczenie chłopskie — 1.

Ogółem lista polska utrzymała swój stan posiadania z r. 1928. Miała dwa mandaty, które uzyskała obecnie ponownie.

Zupełne fiasko piatiletki

Oficjalny organ sowiecki przestrzega przed układaniem nowego planu pięcioletniego

Ryga, 5 października.

W organie najwyższej rady gospodarczej ZSRR „Sowieckoje Stroitielstwo“ ukazał się znamienny artykuł pt. „Wtoraja piatiletka“, który wywołał wielkie wrażenie w Moskwie.

Artykuł stwierdza, że pięcioletni plan gospadrczy w niczem nie zmienił sytuacji gospodarczej w Sowietach i jedynie wprowadził do gospodarki sowieckiej metody kapitalistyczne.

Ułożenie uniwersalnego planu gospodarczego, któryby zgóry przewidział rozwój gospodarczy tak olbrzymiego kraju, jakim są Sowiety, jest niemożliwe.

Socjalistyczna mądrość nie może obejść się bez fantazji i na tem polega największa wada pięcioletniego planu.

Druga piatiletka układana obecnie przez rząd sowiecki może jeszcze w większym stopniu, niż pierwsza, wywołać zamroczenie umysłów i wzrost nastrojów opozycyjnych.

Otwarte wystąpienie pisma sowieckiego przeciwko układaniu pięcioletniego planu gospodarczego spowodowało represje. Redakcja „Sowieckogo Stroitielstwa“ została usunięta, a na miejsce opozycyjnych redaktorów mianowano nowy skład redakcji.

Nad brzegiem Rubikonu.

Zimno, spokojnie wygłosił swe przemówienie w Izbie Gmin kanclerz skarbu W. Brytanji, mr. Snowden. Spokój i flegma „angielska“ Snowdena harmonizowały przedziwnie z **tragizmem sytuacji**, którą kanclerz przedstawił parlamentowi w całym jej rozmiarze.

Kanclerz oświadczył:

„Sytuacja, wobec której znaleźliśmy się jest **punktem kulminacyjnym kryzysu**, który toczył kraj. Punktem wyjściowym obecnego przesilenia stały się trudności finansowe Niemiec, w których zostały zamrożone nasze kredyty krótkoterminowe na sumę 200 miljonów funtów. Zaczęła się ucieczka złota z kraju, podsycana brakiem zaufania ze strony zagranicy na widok naszego budżetu, **obciążonego po brzegi świadczeniami socjalnemi** (zapomogi dla bezrobotnych, zm. Red.). Do niepewności politycznej przyczyniły się znacznie wyjaskrawione wiadomości o wydarzeniach we flocie wojennej. Wycofywanie kredytów przybrało charakter żywiołowy. **W piątek** — mówi mr. Snowden —rząd **zwrócił się poufnie do rządów w Paryżu i Waszyngtonie** z zapytaniem, czy byłyby skłonne postawić do naszej dyspozycji dalsze kredyty. Odpowiedzi z obu stolic brzmiały życzliwie, ale **nie pozostawiały żadnej wątpliwości, iż na pomoc w pożądanych rozmiarach niema co liczyć**“.

„W sobotę, ciągnie kanclerz, sytuacja zaostrzyła się tak dalece, że nie pozostawało już inne wyjście, jak tylko zawieszenie prawa z r. 1925 o wymianie banknotów na złoto. Wówczas to zwrócił się do rządu z listem gubernator Banku Angielskiego. Pisał on:

„Muszę stwierdzić, iż 125 mil. dol. kredytu w N. Yorku i 3.100.000.000 franków kredytu w Paryżu **zostały wyczerpane**, a również wyzyskane zostały już i kredyty w sumie 200 mil. dolarów i 5 miljardów franków. New-York i Paryż wykupują nadal złoto i dewizy. W tych warunkach Bank Angielski uważa za swój obowiązek oświadczyć, **iż bez poparcia Paryża i N. Yorku** nie będzie w stanie zaspokoić zapotrzebowań na złoto. W interesie państwa zatem leży, aby Bank Angielski **został zwolniony od obowiązku** sprzedawania złota“.

„Rząd W. Brytanji, ciągnie dalej mr. Snowden, jest gotów zwołać **konferencję międzynarodową** dla rozstrzygnięcia kwestji **nierównomiernego podziału złota**, ale widzi jasno, że **inne mocarstwa** (t. zn. Francja i Stany Zjednoczone) **nie są przychylnie usposobione** dla poparcia tej inicjatywy. W tych warunkach konferencja musiałaby się skończyć fiaskiem“.

Tragizm kapitulacji najpotężniejszego mocarstwa i zarazem największej do wojny potęgi kapitalistycznej wieje z tych prostych, pozbawionych frazeologji zdań. Kanclerz skarbu W. Brytanji nie waha się stwierdzić publicznie, iż **zaufanie zagranicy do finansów i gospodarki Imperium załamało się**, że posiadacze 3/4 całej ilości złota na świecie— Francja i Stany Zjednoczone — **odmówiły swej pomocy Anglji** w najkrytyczniejszym dla niej momencie.

Możnaby nawet powiedzieć, iż w tej otwartości jest pewna doza sadyzmu. Może nie odczuli jej w Paryżu i w N. Yorku, odczują natomiast groźbę zawartą w odejściu od złota przez Anglję i w obniżeniu wartości funta sterlingów.

Obecna inflacja funta czyni zbędnem podwyższenie ceł, którego zapowiedź wywołała taką burzę we Francji. Zniżka funta działa tak samo jak cła i, obniżając ceny towarów angielskich, podwyższy automatycznie ceny towarów obcych, zdopinguje eksport angielski, sparaliżuje import zagraniczny.

Na to nie poradzą już góry złota nagromadzonego w Paryżu i w N. Yorku. Zresztą Anglja nie jest odosobniona: Szwecja, Grecja, Italja wyrzekły się również parytetu złota.

Ale czy Anglja może liczyć na wzrost swego eksportu w razie obniżki funta czy inflacji? Kryzys światowy trwa z niesłabnącą siłą i siły nabywcze klijentów Anglji bynajmniej nie wzrastają. Swój budżet uporządkuje Anglja — za cenę **obniżenia stopy życiowej w kraju**. A więc sama zmniejszy swą siłę nabywczą, co się rykoszetem odbije na innych krajach, w pierwszym zaś rzędzie na Francji, jako eksporterze.

Ani w Paryżu, ani w New Yorku **niema właściwie żadnych powodów do sytego samozadowolenia**. Dekadencja Anglji utrudni tylko sytuację Francji i Stanów Zjednoczonych.

Obniżenie stopy życiowej w kraju wielkokapitalistycznym jak Anglja, powinnoby właściwie wzbudzić rozmaite refleksje w sferach umiejących oceniać te zjawiska i ich znaczenie,w Paryżu i w N. Yorku. Ta tendencja ma swoją wymowę wobec tendencji przeciwnej, która się zaznacza gdzieindziej.

Dzieje powojenne biegną w siedmiomilowych butach. W batalji obecnej o utrzymanie dotychczasowego systemu gospodarki światowej Paryż i N. York winneby były stać po stronie Londynu.

W. P—ski.

Gandhi przemawia do robotników.

O czem mówił Chaplin z Gandhim. — Apel do największych wrogów. — Syn Churchilla jest zachwycony.

Londyn, we wrześniu.

Dwuch sekretarzy odczytuje korespondencję, którą tu otrzymuje Gandhi. Większa część listów to **zaproszenia.** Dziesiątki, setki zaproszeń — ze wszystkich środowisk. Niezliczona również ilość **próśb o audjencję. Dużą** rolę gra tu zapewne snobizm, niemałą też —**moment reklamy. Cóż dziwnego? Najpopularniejsza** postać na świecie... Pod względem popularności może się z nim zmierzyć... Charlie Chaplin. To też wizyta tego ostatniego u Mahatmy nie była podyktowana przez snobizm czy żądzą reklamy. Zetknięcie się tych dwuch, tak różnych osobistości, wzbudziło **ogromne zainteresowanie.** Treści ich rozmowy nie ogłoszono. „Mówiliśmy o przyszłości świata“ to wszystko, co powiedział dziennikarzom małomówny Chaplin. Gandhi dodał: „Chaplin wierzy, że maszyna ostatecznie wyzwoli człowieka“...

Jeżeli ich rozmowa zgodna była z ich najistotniejszą w życiu rolą, to toczyć się musiała **wokół spraw głębokich i wielkich.** Choć to wygląda na zabawny czy nawet złośliwy paradoks, można ustalić ich **duchowe pokrewieństwo.** Chaplin we wszystkich filmach jest **agitatorem dobroci, pobłażliwości, współczucia.** Jego argumentem jest **łagodny uśmiech,** jego nauką — **przebaczające serce,** jego tęsknotą — **sprawiedliwość.**

Na zgoła innej płaszczyźnie, w innej sferze rzeczy ludzkich działa Mahatma Gandhi, człowiek potężny, władający duszą zbiorową miljonów swoich wiernych. Ale potężny przez **sympatję moralną, przez wiarę w walory ducha, w** odmianę człowieka. Również, jak tamten — uśmiechnięty, łagodny, sprawiedliwy.

Komik i prorok... Dobra scena na obrazie tragikomedji ludzkiej. Nie taka znów przepaść ich dzieli jakby się zdawało. Mogli się podzielić wymową swych uśmiechów. Mogli mówić „o przyszłości świata“ z **największą powagą.** Spotkali się w stolicy największego imperjum, w momencie powszechnego niepokoju i groźnego chaosu. Uścisnęli sobie dłoń na znak prawdy, że ponad wszystkie sprawy świata **najważniejszą jest sprawa stosunku człowieka do człowieka, a więc nadewszystko — walka z** przemocą, krzywdą i wyzyskiem.

Gandhi ma niesłychanie rozwinięty zmysł ciekawości życia. Chciałby wszystko widzieć, poznać, zrozumieć, że wszystkimi porozmawiać. A najchętniej —z **przeciwnikami.** Rozmowie z przeciwnikami przypisuje największe znaczenie. Przecież — tyle zła z tego właśnie wynika, że **ludzie nie chcą się zrozumieć, nie rozmawiają ze sobą szczerze i uczciwie.** „Trzeba pogadać“ — powtarza wciąż Gandhi, niezrażony żadnymi atakami. Kiedy przed wyjazdem do Londynu doniesiono mu, że b. minister Winston Churchill w nieprzyjaznym artykule nazwał go pogardliwie **„nagim fakirem“** Gandhi oświadczył: **„Muszę w Londynie złożyć wizytę temu groźnemu człowiekowi i pogadać z nim“. Churchill, jak do** tychczas, nie zdradza chęci do tego spotkania, ale posłał do Gandhi'ego swego syna, studenta. Młody Randolph Churchill po rozmowie z Gandhim **był zachwycony, wzruszony...**

Ale ciekawszą, bardziej charakterystyczną i godniejszą uwagi była rozmowa Gandhi'ego **z robotnikami fabryk włókienniczych w Lancashire.** Rozmowa z bezrobotnymi, którzy stracili pracę wskutek bojkotu towarów angielskich w Indjach. Zdawałoby się, że kto jak kto, ale ci robotnicy mocno zamanifestują swoją wrogość dla apostoła bojkotu, który pozbawił ich pracy.

Od dawien dawna szły stąd **towary do Indji i wszystko było „w porządku“.** Od paru lat rynek ten kurczył się i kurczył, wreszcie odpadł. Skutek: **fabryki pozamykane, bezrobocie.** Gandhiemu doniesiono, że tu znajdzie **najgorętszych** swoich wrogów. Postanowił udać się do nich, pogadać z nimi. Policja przedsięwzięła wszystkie środki ostrożności. Żywiono poważne obawy, że „dobrowolny więzień rządu Jego Królewskiej Mości“ (tak o sobie powiedział Gandhi po przybyciu do Londynu) **może się narazić na grube nieprzyjemności.** Mahatma przemówił do robotników z właściwą sobie prostotą:

„Pomyślcie, cobyście zrobili na naszem miejscu... gdybyście chcieli zrzucić obce jarzmo, wywalczyć niepodległość, a w tym celu tworzyć własne gospodarstwo narodowe... Jeżeli jesteście dobrzy i sprawiedliwi ludzie (tu pierwsze okrzyki: „Niech żyje Gandhi!“), to uznacie naszą rację. **Mamy prawo nie kupować towarów angielskich, tak jak wy naszych kołowrotków. Jeden naród** nie powinien uciskać drugiego nie powinien zmuszać do niczego“. Rozległy się okrzyki: „Prawda! tak jest!“ A potem już chórem: „Niech żyje Gandhi!“ Otrzymał kwiaty, żegnany był owacyjnie. Proszę pomyśleć: przez bezrobotnych, którzy stracili pracę wskutek jego propagandy!... Tego się policja angielska nie spodziewała.

Dziwne rzeczy dzieją się na tym zmaterjalizowanym świecie...

J. W.

Wizyta Mac Donalda u Lloyd George'a

Zjazd Labour Party w Scarborough

Londyn, 5 października.
(Tel. wł. „Republiki“).

(y) Głównem wydarzeniem dzisiejszego dnia była **wizyta Mac Donalda u Lloyd George'a. Wizyta ta wywołała wielką sensację w kołach politycznych.**

Celem tej wizyty **było uzgodnienie stanowiska rządu oraz liberałów w sprawie sformułowania projektu ustawy wyborczej.**

Według doniesień prasy przedstawiciele liberałów mieli oświadczyć premjerowi, iż w okresie walki wyborczej nie będą popierać rządu narodowego, jeśli nie zmieni on swego dotychczasowego stanowiska w sprawie bezwzględnego wprowadzenia ceł ochronnych.

Liberałowie są jednak gotowi poprzeć rząd, który, jako naczelne hasło wysunie narodowy program odbudowy, przyczem dopuszczają możliwość wprowadzenia ceł ochronnych, jedynie, jako środka do poprawy bilansu handlowego.

Oznacza to pewne ustępstwo partji liberałów na rzecz rządu, obecnie sytuacja zależna jest od stanowiska konserwatystów.

Londyn, 5 października.
Polska Agencja Telegraficzna).

Dziś, w Scarborough, rozpoczęła się 37-ma doroczna konferencja Labour Party, przy udziale 800 delegatów. Przed otwarciem konferencji, zauważono na stole stojącym w hall'u gmachu gdzie odbywa się konferencja następujący napis: „socjalizm jest czynnikiem destrukcyjnym“. Jeden z delegatów na konferencję zmienił ten napis na: „socjalizm jest czynnikiem konstrukcyjnym“.

Londyn, 5 października.

W czasie odbywającej się konferencji dorocznej Labour Party przemawiał prezes narodowego komitetu wykonawczego Labour Party Hirst i wspomniał o publicznej kontroli banków, niebezpieczeństwie dyktatury oraz o „szale“ taryfowym. Następnie, mówca zaatakował politykę oszczędnościową rządu, która — zdaniem jego narusza zasadę równości poświęceń.

Jaki jest cel wizyty

lorda Readinga w Paryżu?

LONDYN, 5 października.
(Telegram własny)

(t) Wizycie lorda Readinga w Paryżu przypisują zarówno w kołach finansowych jak i politycznych wielkie znaczenie.

Oficjalny komunikat „Foreign Office“, donosi, iż na konferencji paryskiej **mają być omówione kwestje powstałe wskutek spadku funta. Rząd francuski domaga się, aby Anglja nie wkraczała na francuskie rynki zbytu.**

Wzamian za ustępstwa, poczynione przez Anglję, premjer Laval będzie popierać podczas swego pobytu w Ameryce plan rozbrojeniowy, opracowany przez lorda Cecila.

SPORT

Mecz dwóch kandydatów

o wejście do Ligi

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostanie w Lipinach pierwsze międzygrupowe spotkanie o wejście do Ligi między zespołami ŁTSG i Naprzód.

W innych grupach mistrzowie nie zostali jeszcze wyłonieni, przyczem w grupie wschodniej rozegrany zostanie decydujący mecz między 1 p. p. leg. a 82 p. p., zaś w grupie południowo-wschodniej po niedzielnem zwycięstwie 22 p. p. nad WKS (Równe) w stosunku 7:2 będzie również musiało dojść do trzeciego decydującego spotkania między Rewerą a 22 p. p. Oba te spotkania rozegrane zostaną na neutralnych gruntach.

Dwa spotkania ligowe

rozegrane zostaną w niedzielę

W nadchodzącą niedzielę w związku z międzypaństwowem spotkaniem Polska — Belgja rozegrane zostaną jedynie dwa mecze ligowe. We Lwowie zmierzy swe siły Lechja z Ruchem zaś w Poznaniu grać będzie Warta z Czarnymi. Drużyna paznańska zgadza się na rozegranie tego meczu, mimo, iż jej bramkarz Fontowicz, wstawiony został do reprezentacji Polski na mecz z Belgją.

Warszawianka — Warta

Spotkanie zostało unieważnione

Rozegrany swego czasu mecz ligowy Warszawianka — Warta w Warszawie, który zakończył się zwycięstwem Warty w stosunku 4:3, został ostatecznie unieważniony przez Wydział Gier i Dyscypliny Ligi na skutek protestu, złożonego przez Warszawiankę. Nowy termin tego spotkania wyznaczony zostanie w najbliższych dniach.

Polska — Belgja

Mecz lekkoatletyczny w sobotę

W nadchodzącą sobotę walczy w Brukseli polska reprezentacja lekkoatletyczna z reprezentacją Belgji. Następnego dnia rozegrany zostanie w tymże mieście międzypaństwowy mecz piłkarski między reprezentacjami obu krajów, zaś w poniedziałek w Leodjum odbędą się zawody footbalowe Leodjum — Kraków. Wyjazd reprezentantów polskich nastąpi w piątek.

W niedzielę finał

drużynowych mistrzostw Polski w tenisie

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie z polecenia Polskiego Związku Lawn-Tenisowego finałowy mecz tenisowy o drużynowe mistrzostwo Polski między Lwowskim Lawn-Tenis Klubem a Łódzkim Lawn-Tenis Klubem. Spotkanie to odbędzie się we Lwowie, a nie jak początkowo projektowano, w Łodzi.

Kto jest mistrzem

klasy B. podokręgu kaliskiego

Ubiegłej niedzieli odbyć się miało w Kaliszu spotkanie o wejście do klasy A między mistrzem klasy B WIMA, a mistrzem podokręgu kaliskiego ŻKGS-em. Mecz powyższy nie doszedł jednak do skutku, gdyż okazało się, że ŻKGS nie jest faktycznie mistrzem, lecz Prosna. Ponieważ sprawa ta nie została definitywnie załatwiona przez podokręg kaliski, przeto zarząd ŁOZPN-u w Łodzi delegował do Kalisza specjalną komisję, która miała zbadać sprawę na miejscu. Rozstrzygnięcie w tej bądź co bądź ciekawej sprawie nastąpi w nadchodzącą środę na posiedzeniu Wydziału Gier i Dyscypliny.

Co usłyszymy

dziś we wtorek, przez radjo

—o—

KONCERT MUZYKI ŻYDOWSKIEJ W „POLSKIEM RADJO".

Dziś, we wtorek, 6 października od godz. 20.15 do 21.55 transmituje Rozgłośnia Łódzka „Polskiego Radja" ze studja stacji warszawskiej koncert poświęcony muzyce żydowskiej.

Wykonawcami koncertu będą Orkiestra „Polskiego Radja" pod dyrekcją Bronisława Szulca chór mieszany Wielkiej Synagogi im. Nożyka w Warszawie pod dyrekcją Dawidowicza i nadkantor H. L. Bornstein (tenor).

W programie usłyszymy śpiewy religijne w wykonaniu p. Bornsteina, w języżu herbajskim, prócz tego kilka utworów kompozytorów żydowskich.

W pierwszej części koncertu p. Bornstein odśpiewa pieśni religijne w układzie p. Dawidowicza mianowicie „Lechu neranenu" (Idź i śpiewaj) „Haszkiwanu (Nie płacz) „Achwawos Ojlom" (Miłość Boża) poczem orkiestra odegra uwerturę hebrajską „Sinai" — J. Szulca i Szkice żydowskie — A. Krejna.

W drugiej części programu p. Bornstein odśpiewa z towarzystwem Orkiestry Polskiego Radja" Serenadę ludową „Rachem" (Zlituj się) — M. Cuka, Pieśni ludowe „Katarina" — Kipnisa i „Dus Fischele" (rybka) Britza.

Nadzwyczaj interesujący ten koncert zakończy orkiestra odegraniem Fantazji „Dybuk" — Bronisława Szulca.

DZISIEJSZA AUDYCJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Audycja dzisiejsza, wtorkowa, od godz. 15.50—16.15 przeznaczona jest dla młodszych dzieci.

Rozpocznie się przemiły obrazek pióra p. Ewy Zarembiny p.t. „Paździorek gospodarzy". Radjosłuchaczątka zawrą znajomość z małym pomocnikiem dużego Października, który ma tyle pracy, że sam podołaćby jej nie mógł.

Bo pomyśleć tylko: Trzeba resztki warzyw uprzątnąć, ziarna roślin i jaja owadów przed zimnem zabezpieczyć, ptactwo przelotne za morze wyprawić, lecz z paździerzy pooczyszczać nitki babiego lata porozsnuwać, u słoneczka ostatnie promienie ciepłe wyprosić — ktoby tam wyliczył wszystkie kłopoty i obowiązki poczciwego Października! — więc i mały Październik uwijać się musi żwawo... Kto tego ciekaw, niechaj posłucha. Obrazek zdobić będą miłe, melodyjne piosenki.

W drugiej części dzisiejszej audycji głos zabierze „skrzyneczka radjowa", którą omówi listy od najmłodszej klijenteli radja. Żywy to łącznik między „Polskiem Radjem" a dziatwą, z której wyrosną zastępy przyszłych radjosłuchaczów. Z radością stwierdzić należy że większość członków „rodzinki" radjowej wyraża zadowolenie z nadawanych dla dzieci audycj i że między skrzyneczką, a jej małoletnimi korespondentami przyjaźń stale się zacieśnia.

POPULARNY KONCERT SYMFONICZNY.

Program symfonicznego koncertu, transmitowanego dziś we wtorek, o godzinie 17.35, z Warszawy składa się z utworów lżejszych. Koncert rozpocznie fortepianowy polonez J. Zarębskiego (1854—1885) zorkiestrowany przez J.A. Maklakiewicza. Poczem nastąpi preludjum L. Różyckiego „Monna Liza Gioconda". Na zakończenie usłyszymy tryptyk orkiestrowy F. Łabuńskiego (ur. 1892). Części poszczególne tego cyklu: Pochód, Koncert, Taniec. W lutym r.b. słyszeliśmy już ten tryptyk p.t. „Sielanka" na koncercie piątkowym z Filharmonji Warszawskiej.

KRONIKA

Październ. **6** WTOREK

Dziś Brunona
Jutro N.M.P. Różancowej

Wschód słońca	5.44
Zachód słońca	5.05
Wschód księżyca	11.48
Zachód księżyca	3.50
Długość dnia	10.28
Ubyło dnia	5.29

Spis poborowych

rocznika 1911.

Dziś, we wtorek, dnia 6-go paździer nika r. b. do spisu poborowych w lokalu Biura Wojskowego (ul. Zawadzka 11), w godzinach od 8-ej do 15-ej (w soboty od 8-ej do 13.30), powinni się zgłosić mężczyźni urodzeni w 1911 roku, zamieszkali na terenie 1-go komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: S, Sz, T, U, i zamieszkali na terenie 7-go komisarjatu p. p., których nazwiska rozpoczynają się od liter: L, Ł, M, N.

Jezdnia na Piotrkowskiej

będzie naprawiona

(i) W związku z fatalnym stanem jezdni na ulicy Piotrkowskiej, magistrat zwrócił się do polskiego towarzystwa asfaltowego, domagając się, na podstawie umowy, przeprowadzenia dokładnej naprawy całej jezdni od placu Wolności do ulic Nawrot i Zamenhofa.

Polskie towarzystwo asfaltowe przysłało już do Łodzi wszystkie materjały oraz zaangażowało odpowiednią ilość robotników. Gdy tylko pogody się ustalą, robotnicy ci natychmiast przeprowadzą naprawę całej jezdni asfaltowej na ul. Piotrkowskiej.

Choroby zakaźne.

Zanotowano 139 przypadków

W ciągu tygodnia od 27-go września do 3-go października r. b. włącznie — zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 43 przypadków (w tygodniu poprzednim 28 przypadków), czerwonka 1 przypadek (1), płonica 24 przypadków (34), błonica 51 przypadków (39), odra 9 przypadków (6), róża 1 przypadek (6), krztusiec 6 przypadków (1), gorączka połogowa 4 przypadki (6).

Ogółem zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 139 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 132 przypadki.

Kiedy będą wiadome

wyniki spisu ludności

Pierwsze prowizoryczne wyniki II powszechnego spisu ludności wiadome będą prawdopodobnie około 15 stycznia r. p. Dnia 5 stycznia władze spisowe w poszczególnych powiatach i miastach zakomunikują Głównemu Urzędowi Statystycznemu telegraficznie naj ogólniejsze wyniki spisu, mianowicie przedewszystkiem ogólną liczbę osób spisanych.

Całkowity materjał spisowy przesłany zostanie przez władze spisowe do Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do 31 stycznia 1932 r. Dokładne obliczenie wyników spisu trwać będzie do trzech lat.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J Koprowskiego (Nowomiejska 15), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56), Rozenbluma (Śródmiejska Nr 21), Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), J. Klupta (Kątna 54) L Czyńskiego (Rokicińska 53).

ZA OBRAZĘ MAGISTRATU

skazano C. Tyllera na 400 zł. grzywny.

ECHA GŁOŚNEGO SKANDALU BUDOWLANEGO.

(as) W dniu 16 maja r. b. w sądzie grodzkim w Łodzi odbyła się sensacyjna sprawa, wytoczona przez magistrat panu C. Tyllerowi, spółwłaścicielowi firmy budowlanej Ch. I. Tyllera.

Tło sprawy tej było następujące:

W maju ubiegłego roku magistrat roz pisał konkurs na wykończenie sześciu domów mieszkalnych na Polesiu Konstantynowskiem. Po ogłoszeniu przetargu, szereg firm budowlanych, zarówno miejscowych, jak i zamiejscowych, złożył swe oferty, podając w nich dokładne sumy, żądane za wykończenie domów. Między innemi złożyła również ofertę firma Ch. I Tyller.

Wszystkie przedsiębiorstwa, które stanęły do konkursu, złożyły wadja po 70 tysięcy złotych, bądź w listach bankowych, bądź też zabezpieczenie hipoteczne. Po otwarciu kopert okazało się, że

najniższą ofetrę złożyła firma Ch. I. Tyller.

Gdy jednak zbadano wadjum tej firmy, stwierdzono brak szacunku domu, na który firma złożyła ewikcję hipoteczną. Firma Ch. I. Tyller uzupełniła swe papiery, mimo to magistrat uznał, że

wadjum jest niedostateczne

i postanowił z oferty tej nie skorzystać.

Zkolei najniższą ofertę złożyła firma Nestler i Ferrenbach. Magistrat firmie tej również nie powierzył robót, postanawiając ogłosić jeszcze

dodatkowy przetarg ustny.

Przetarg ten nie dał również rezultatu, wobec czego ogłoszono drugi przetarg ustny.

Tym razem najniższą ofertę złożyła lwowska firma Szeffer, która zażądała za wykończenie robót 1,801.000 złotych. Drugą z kolei była oferta firmy Izrael Tyller, która żądała 1.888,690 złotych.

Magistrat nie powierzył firmie Szeffer robót, lecz zaprosił do siebie współwłaściciela przedsiębiorstwa Izraela Tyllera i zaproponował mu roboty z warunkiem **obniżenia żądań do wysokości zaoferowanej przez lwowską firmę.**

Przedsiębiorca wyraził swoją zgodę i podpisał z magistratem umowę. Wówczas firma I. Ch. Tyller, która przy pierwszym przetargu złożyła najniższą ofertę, wystosowała

skargę do urzędu wojewódzkiego.

Skarga ta dokładnie opisywała przebieg przetargów magistrackich i zawierała między innemi zdanie:

„Znając zakulisowe tło tej sprawy, na zasadzie wiarygodnych świadków, stwierdzam, że niektórzy członkowie magistratu, mimo ogłoszonego przetargu, faworyzują pewną firmę i wiedząc, że nasza firma jest najtańsza, wobec czego najbardziej konkurencyjna, dla ułatwienia przeprowadzenia celów ukrytych chcieli nas za wszelką cenę się pozbyć".

Pozatem skarga zawierała jeszcze szereg innych zwrotów, w ostrej formie, piętnujących postępowanie magistratu.

Urząd wojewódzki w sprawie tej przeprowadził szczegółowe dochodzenie Jednocześnie również magistrat, którego zaznajomiono z treścią skargi, uczuł się nią dotknięty i wystąpił przeciwko firmie Ch. I. Tyller na drogę sądową.

Rozprawa, jak zaznaczyliśmy na wstępie, odbyła się w sądzie grodzkim w dniu 16 maja r. b. i wywołała w Łodzi kolosalne zainteresowanie. Na rozprawę tę wezwano szereg świadków, którzy wskazywali na to, że firma Izrael Tyller istotnie była przez magistrat faworyzowana.

Sąd, po zapoznaniu się z całym mater jałem, wydał wyrok, w którym zaznaczył, że, nie wnikając w istotną treść skargi, **za obraźliwe zwroty, skierowane pod adresem magistratu, skazuje p. C. Tyllera na grzywnę w wysokości 400 złotych.**

P. C. Tyller złożył skargę apelacyjną.

Wczoraj sprawa powyższa znalazła się na wokandzie wydziału odwoławczego łódzkiego sądu okręgowego.

Występujący w imieniu magistratu adwokat Piotr Kon prosił o zatwierdzenie wyroku pierwszej instancji.

Mecenas Fichna, występujący w imieniu p. Tyllera, w dłuższem przemówieniu dowodził, że w skardze, złożonej urzędowi wojewódzkiemu **nie można się dopatrzyć żadnego czynu przestępczego.** Mec. Fichna uważa bowiem, że p. Tyller spełnił swój obywatelski obowiązek, zawiadamiając urząd wojewódzki o gabinetowych konferencjach w magistracie i niedopuszczalnych formach przetargów. W konkluzji obrońca, powołując się na szereg świadków, którzy odsłonili kulisy robót magistrackich, prosił o uniewinnienie p. C. Tyllera.

Sąd odbył dłuższą naradę i w rezultacie **zatwierdził wyrok pierwszej instancji.**

Czy chcesz, czy nie chcesz

płacić za niepotrzebną księgę—musisz.

(i) W uzupełnieniu naszej notatki o przymusie płacenia za spis abonentów sieci telefonicznej w Łodzi, donoszą nam z kolei o następującym fakcie.

Jeden z naszych czytelników ma **trzy aparaty telefoniczne — jeden w biurze** oraz dwa w domu. Gdy rozsyłano wszystkim abonentom katalogi, przysłano mu do biura jedną książkę, a do domu — **dwie.** Oczywiście, abonent nie chciał przyjąć dwuch ksią**żek**, oświadczając, że w mieszkaniu wystarczy mu tylko jeden spis. Tłumaczył przytem, że przecież nie musiał by chyba kupować 10 katalogów, gdyby miał w jednem mieszkaniu 10 aparatów telefonicznych, albowiem katalogi winny być przydzielane **według mieszkań, a nie według ilości aparatów.**

Oświadczono mu jednakże, że musi kupić dwa spisy, i że zapłaci za dwa, nawet w wypadku, gdy z jednego z nich zrezygnuje.

Wydaje się, że zachodzi tu poważne nieporozumienie, które niewątpliwie wyjaśni zarząd telefonów w Łodzi.

Z drugiej strony komunikują nam, iż niektóre katalogi mają zupełnie nie czytelny druk. Pożądane więc byłoby, aby zarząd telefonów zezwolił na zamianę takich spisów na bardziej czytelne.

Niebywałe praktyki w szkołach.

Za nieposiadanie mundurka

odsyłają uczenice 8-mej klasy do domu.

(i) Przed początkiem roku szkolnego zwróciliśmy uwagę na konieczność zastosowania w szkołach pewnej redukcji wydatków, ze względu na krytyczną sytuację ludności naszego miasta. W pierwszym rzędzie chodziło o różnego rodzaju zbiórki i kwesty, o zredukowanie ilości pomocy szkolnych i t. d. W dobie tak ciężkiego kryzysu szkoła w pierwszym rzędzie, jako instytucja wychowawcza, powinna świecić przykładem dobrze zrozumiałej oszczędności.

Tymczasem donoszą nam o fakcie, który bynajmniej nie świadczy o zrozumieniu przez szkoły swych obowiązków W jednej ze szkół łódzkich **uczenice klasy 8-ej odsyłane są do domu, jeśli nie noszą przepisowych mundurków szkolnych, lecz przychodzą na lekcje w zwykłych, czarnych sukienkach.**

Nie dziwilibyśmy się, gdyby taki rygor wprowadzono w niższych klasach, choć i w tym wypadku musiałoby wywołać to pewne zastrzeżenia. Rodzice uczniów i uczenic przeżywają niejednokrotnie tragedję, gdy zbliża się okres roku szkolnego. Wydatki rosną niepomiernie, zaś **wydatek na mundurek szkolny nie jest bynajmniej** drobny. Ale gdy dzieje się tak w stosunku do uczniów i uczenic klasy ósmej, zakrawa to już na skandal.

Uczniowie i uczenice ostatniej klasy pozostaną w murach szkolnych jeszcze **kilka miesięcy zaledwie**. Czy wielu ludzi może sobie pozwolić w obecnych czasach na sprawienie kosztownego mundurku na kilka tylko miesięcy? Czy nie jest wskazane, aby uczniowie i uczenice 8 klasy, którzy mundurków nie posiadają, byli od obowiązku tego zwolnieni, właśnie ze względu na panujący kryzys?

Wielce pożądane jest, aby kuratorjum okręgu szkolnego zainteresowało się temi sprawami i wydało odpowiednie zlecenia dyrekcjom szkół, by w okresie kryzysu pamiętały o koniecznych oszczędnościach i nie stosowały restrykcji w stosunku do uczniów lub uczenic, nie mogących pozwolić sobie na taki wydatek.

***

Przy tej okazji należy w kilku słowach wspomnieć jeszcze o jednym fakcie, Jak zaznaczyliśmy powyżej, szkoła prócz tego, że jest instytucją nauczającą, jest też instytucją wychowawczą. Wychowanie szkolne musi być jednak najbardziej racjonalne i właściwe.

A tymczasem donoszą nam, że w jednej ze szkół żeńskich za jakieś drobne przewinienia **stawia się uczenice klasy 8-ej, będące bezpośrednio przed egzaminami dojrzałości, do kąta.**

Śmiemy wątpić, czy taka metoda wychowawcza jest skuteczna, czy nie wywołuje wręcz niepożądanej reakcji. Niewątpliwie i tą sprawą zainteresuje się kuratorjum, jako zwierzchnia władza szkolna

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś we wtorek, w czwartek i w piątek sztuka Andrzeja Marka „Pieśniarze Ghetta“

Jutro w środę raz jeszcze jeden na żądanie publiczności barwne, wesołe widowisko Szekspira „Co chcecie“ w niezrównanej inscenizacji dyr. K Borowskiego.

Bilety w kasie zamawiań, Traugutta Nr. 1

W sobotę premjera „Świętego gaju“—świetnej komedji znakomitych autorów „Ładnej historji Flers'a i Caillavet'a, pełnej humoru ciętej satyry społecznej i dyskretnej pikanterji. Sztukę tę reżyseruje dyr K Borowski.

TEATR KAMERALNY.

Dziś we wtorek, w czwartek i w piątek w dalszym ciągu bawi i zaciekawia widzów wesoła sensacja Hoodges'a i Percivel'a „Hau Hau“ w wybornej interpretacji Michała Znicza, Niedziałkowskiej, Sucheckiej, Brodniewicza, Chróścickiego, Grolickiego, Kempy, Szuberta, Warchałowskiego i reżysera sztuki Z. Ziembińskiego

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).

A zatem w środę o godz. 8 15 wieczorem Łódź będzie miała okazję podziwiać przepiękną operetkę Pawła Abrahama, graną na wszystkich scenach europejskich z olbrzymiem powodzeniem p. t. „Wiktorja i jej huzar“

TEATR „COCTAIL“.

Tłumy publiczności, nastrój przemiły, świetni wykonawcy — oto walory widowiska „Więc zapraszamy“. Oprócz znakomitej pary Halamy i Parnela (fascynujące tango) gorąco oklaskiwani są: Mankiewiczówna, Xsenia Grey, Czacharska, Jakubińska, Szatkowski,z Iżykowski, Sney ora przyjmowany entuzjastycznie nowo pozyskany na kilka występów świetny humorysta Bronowski w satyrach i piosenkach. Balet Tacjany Wysockiej. Przy pulpicie dyr i kompozytor Zygmunt Białostocki. Codziennie 2 widowiska o godz. 8-ej i 10-ej wieczorem Kasa zamawiań Grand-Cafe, ul. Piotrkowska Nr 73.

OSTATNIE ZAPISY DO Ł.S.D. ORAZ NA SPECJALNY KURS DYKCJI.

Wczoraj rozpoczęły się zajęcia w szkole dramatycznej wykładem inauguracyjnym dyr K Borowskiego Osoby które pragną jeszcze się zapisać, mogą to uskuteczniać w poniedziałki, środy i piątki w godz 5—7 wiecz. w Teatrze Miejskim (ul. Cegielniana). Równocześnie przyjmowane są zapisy na specjalny kurs dykcji i estetycznego wygłaszania. — Pierwsze zebranie kursu odbędzie się w czwartek, dnia 8 b. m o godz 5 po poł w Teatrze Miejskim.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

21-go dnia ciągnienia V klasy 23-ciej loterji państwowej.

Zł. 50.000 na Nr.: 57349.

Zł. 3.000 na Nr.: 11596.

Zł. 2,000 na N-ry: 19299 23262 58139 75453 160393 170073 189736 191142.

Zł. 1.000 na N-ry: 29471 29686 33790 35946 45870 54920 55772 55831 56922 62054 68624 69790 72618 80960 101032 109255 115048 142638 152626 159576 168006 184680 189765 205549.

Zł. 500 na N-ry: 1067 2723 3847 5001 7366 8816 8771 10761 16108 16244 19386 24464 25914 26783 27077 33361 37410 37815 47307 47494 48253 45924 56546 57571 59239 67334 70930 84516 89525 90816 94139 96725 99743 100295 107086 110359 114096 114341 116122 117765 123422 123865 129241 132105 132779 133070 134915 138680 139486 141912 144627 146789 153008 154942 156120 158896 166405 170762 171401 172150 181218 181714 182283 183322 186165 192844 193732 193536 202348 206719 206234 208510.

STAWKI.

34 36 248 738 918 1183 233 639 59 2237 439 540 3072 148 584 94 620 56 875 4065 91 113 282 452 731 69 901 45 5136 351 890 6024 467 696 751 802 944 80 7115 84 580 769 897 8333 503 613 741 73 948 9124 60 67 68 269 495 502 59 700 800

10237 328 60 538 626 52 730 33 11018 247 324 523 46 679 12999 13335 640 71 840 67 97 945 14336 740 15145 52 259 313 423 555 778 911 21 16128 296 389 471 81 577 667 17215 649 906 18001 65 116 221 337 412 54 529 78 885 19061 222 65 502 19 700 953 87.

20139 447 641 77 21019 212 650 766 836 67 919 22108 999 23118 240 382 503 635 790 834 41 984 24641 797.

25096 600 19 730 31 26141 482 631 627 711 27097 169 203 4 778 84 436 529 48 59 691 904 77 28168 548 29033 62 144 82 85 290 379 469 513.

30269 429 738 974 31107 535 616 90 808 86 900 32220 457 69 644 825 939 33002 537 622 34137 223 310 16 481 516 683 757 35138 311 451 60 581 715 36017 98 142 298 357 484 37029 73 213 402 620 80 781 921 38055 424 545 785 833 94 982 39287 440.

40040 181 607 41 957 41062 337 439 62 608 762 42059 236 82 414 67 902 62 43079 81 365 656 839 44061 142 203 68 749 60 848 67 45169 86 368 547 673 806 46008 77 83 215 367 401 615 89 705 68 821 69 47013 159 571 714 68 845 51 48030 32 61 77 141 232 64 348 464 700 60 49018 238 394 600 728 68 960.

50009 172 272 362 96 506 70 622 61 954 70 51132 517 60 91 732 95 999 52126 393 716 80 913 53184 282 343 517 748 64 75 54055 96 257 311 554 65 629 55100 16 382 402 56034 390 545 693 773 57153 444 512 770 820 58 58017 132 267 524 59030 119 232 83 315 78 86 464 802.

60007 218 548 90 613 766 872 61196 214 55 318 507 62862 101 257 392 433 653 864 74 948 63035 534 94 691 722 57 58 828 920 64076 206 31 461 647 700 991 65600 37 68 66036 98 67586 645 94 788 867 905 68028 213 68 69177 377 415 81 711 942.

70127 41 227 28 347 742 801 99 71025 157 460 659 751 72112 26 327 624 709 51 73057 120 42 59 314 456 755 94 880 74041 42 70 130 307 485 522 49 679 713 14 962

75008 453 507 650 903 7 76097 160 545 96 624 737 94 874 77204 308 586 702 859 92997 78949 79018 361 484 576.

80145 499 880 81640 792 82293 644 67 839 67 68 902 83288 300 57 403 512 78 797 94 76 840 65 202 527 71 671 712 85319 577 86095 207 431 656 73 841 81 934 79 87159 232 327 708 88394 519 726 59 881 79082 195 728 992.

90916 91179 567 719 810 67 993 92054 85 494 521 602 926 46 93024 85 265 572 729 49 94214 388 591 653 93 775 949 95212 97 309 691 994 96237 423 593 600 97037 46 86 92 130 63 254 95 302 460 694 784 804 98551 783 865 922 99075 79 331 401 84 559 764.

100055 232 71 388 530 711 802 992 101020 148 388 430 543 620 722 33 938 42 102158 335 461 591 899 916 76 103004 94 259 528 813 39 987 104033 324 62 412 655 704 873 105137 351 588 781 972 76 79 106010 169 345 87 107239 357 997 108060 385 610 763 65 871 109108 92 368 416 557 80 89 763 913 24 86.

110088 149 303 808 82 111010 137 530 31 682 85 112065 363 537 68 113431 87 972 114180 81 82 414 725 49 115702 51 116413 54 681 830 946 117098 647 59 894 118019 186 492 526 610 839 119053 293 97 503 13 24 655 702 834 94.

120282 521 55 673 782 966 92 121037 243 379 755 846 122033 85 366 480 685 757 873 99 930 53 123555 698 953 124160 218 419 90 92 622 97 804 33 965 92.

125409 598 694 872 126499 608 11 38 44 763 859 995 127051 164 292 602 7 76 128032 57 70 123 456 58 533 826 129419 61 943.

130395 543 55 768 131399 620 83 791 913 90 96 132066 451 645 897 908 23 133006 20 85 114 203 372 446 633 730 942 76 134118 57 88 241 430 565 813 135109 310 408 905 19 40 136172 321 476 692 855 137669 840 138156 201 75 587 670 738 139008 63 191 392 571.

140263 641 978 141073 85 87 305 48 59 424 545 85 869 906 32 37 143069 706 63 144049 205 83 444 61 676 145163 299 412 29 707 48 917 64 146014 378 540 88 738 815 28 147086 627 914 148061 117 317 517 988 149404 568 600 819.

151960 152216 92 401 668 153073 75 174 88 373 85 694 752 890 94 154048 90 130 494 522 761 823 939 155054 206 28 356 95 452 614 709 87 802 80 156098 205 71 79 540 684 707 65 805 954 157057 75 254 91 94 462 158324 90 430 538 618 740 159147 266 595 614 66 67 724 60.

160021 25 207 305 496 555 769 161063 226 94 308 651 76 762 162142 76 219 375 422 780 850 162479 94 751 164011 82 84 171 214 353 400 643 743 68 165091 140 92 254 308 166088 211 13 30 81 86 92 669 78 84 938 73 167172 238 668 787 168197 301 456 69 512 828 34 58 169001 119 476 500 65 633 754 170058 566 645 781 914 30 171524 50 683 172212 618 73 98 740 812 21 74 910 173615 805 926 45 174055 83 281 309 35 529 756 876 81 91 902 58.

175030 163 519 84 649 882 931 176021 569 887 177009 29 51 115 269 643 891 916 42 178367 85 420 696 834 179057 72 266 437 798 880.

180117 468 84 607 748 181314 509 80 853 88 91 958 182178 247 587 856 908 10 183144 55 942 69 184246 55 688 844 908 23 185002 627 68 825 186017 29 171 348 49 883 187303 79 445 539 635 71 740 977 188047 365 524 64 630 747 189066 447 78 605 79 777.

190136 278 385 481 937 70 191131 41 97 203 46 82 601 787 841 998 192003 196 454 900 4 36 193250 408 730 71 194259 386 596 699 195032 541 785 194418 523 197146 259 471 975 198175 97 99 217 341 99 451 582 731 97 904 199058 270 316 33 60 782 806.

200043 115 65 484 543 841 201066 312 32 59 622 771 82 810 42 940 202256 390 485 575 706 93 954 203037 143 421 717 37 843 901 48 204093 238 56 58 340 611 32 755 879 205000 97 310 511 775 811 76 206175 593 608 892 207068 73 160 336 47 402 663 710 62 208258 373 495 695 796 209023 190 538 673.

Oszukiwał swoich wspólników

Sąd skazał Krawczyńskiego na 1 rok więzienia.

(as) W łódzkim sądzie okręgowym od czwartku ubiegłego tygodnia toczyła się sprawa o nadużycia w firmie samochodowej „Krawczyński i S-ka“. Przedsiębiorstwo to stanowiło własność Wacława Krawczyńskiego, który pełnił funkcje kierownika oraz Jana i Oskara Weissingów i Aleksandra Pilca. Weissingowie i Pilc doszli do wniosku, że **Krawczyński dokonuje rozmaitych machinacyj na ich szkodę i wnieśli odpowiednią skargę do urzędu prokuratorskiego.**

Śledztwo ustaliło, że Krawczyński istotnie **przywłaszczył sobie kilkanaście tysięcy złotych,** wobec czego pociągnięto go do odpowiedzialności karnej.

Na rozprawie sądowej Krawczyński nie przyznał się do winy i twierdził, że **wspólnicy bezpodstawnie go oskarżyli.**

Do sprawy zawezwano kilkudziesięciu świadków oraz biegłych — ekspertów. Materjał śledczy był tak duży, że proces przeciągał się z dnia na dzień.

Wczoraj, po zakończeniu przewodu sądowego, zabrał głos prokurator, który, **uważając winę oskarżonego za dowiedzioną, domagał się dlań surowego wymiaru kary.**

Obrońca w przemówieniu swem prosił o uniewinnienie Krawczyńskiego.

Sąd, po naradzie, **wydał wyrok, mocą którego przedsiębiorca samochodowy został skazany na rok więzienia.**

W fotelu i za kulisami.

HAU-HAU.

Komedja w 4 aktach S. Hoodges'a i J. Percival'a w Teatrze Kameralnym.

Zapewne nikt z nas nie wątpi, iż mikroskopijny włos kobiecy może spowodować czasem komplikacje dramatyczne. Panowie Hoodges i Percival, autorzy „Hau-Hau“, również w tej materji żadnych wątpliwości nie mają ale ich dobry smak ustrzegł ich przed operowaniem tym starym rekwizytem w sposób banalny i szablonowy. I dlatego dali komedję wesołą i oryginalną w koncepcji.

A więc odcyfrowywując bieg myśli autorów: najpierw z głowy pokojówki Zuzi został wyrwany włos, później włosem tym okręcono łodygę kamelji, a następnie panowie Hoodges i Percival, zastanawiając się, co z tym fantem zrobić, doszli do wniosku, iż Wallace wprawdzie dla pewnych ludzi jest ciężkostrawny, ale „zaprawiony“ Dickensem może stać się całkiem apetyczny. I w spekulacji tej wcale się nie omylili, tworząc rzecz pełną życia i humoru.

Pierwszy akt jest par excellence dickensowski. Zostajemy wprowadzeni do willi niejakiego pana Bullivanta. Jest to niezwykle stary dżentelmen kochający domowe wygody, obsługiwany przez trzech lokai z których najmłodszy ma conajmniej ze siedem dziesiątków lat.

Promieniem słońca w tym domu zasuszonych mamutów jest wnuczka p. Bullivana — Wirginja. Pana Bullivana nazywają pieszczotliwie „Hau-hau“, ponieważ jest nieznośnym zrzędą, wieczne niezadowolonym ze wszystkiego i wszystkim wymyślający; staruszek jednak ma złote serce; jest dobry jak anioł, a jeśli kogo skrzyczy i zbeszta, czyni to tak poczciwie, iż nikt z tego tytułu doń żadnej pretensji nie ma. Dodajmy jeszcze, iż Bullivant, onże „Hau-hau“, jest prawie niedołężny i bez pomocy niemniej niedołężnego lokaja — nie potrafi nawet wstać z fotelu.

A teraz wyobraźmy sobie tego starca, który ledwie się porusza i który często wieczorem zasypia ze zmęczenia w połowie mówionego zdania, w roli Szerloka Holmesa, tropiącego niebezpiecznego włamywacza — i zdobywającego przy pomocy bardzo misternego planu dowód rzeczowy, kamelję owiniętą włosem kobiecym, posiadanie której zdemaskowało złoczyńcę. I ta pogoń dwuch starców (Bullivana i jego lokaja Ruddocka) za młodym sprytnym międzynarodowym oszustem daje efekty o niezwykłem napięciu groteskowem, pełne dynamiki i sensacyjnych niespodzianek.

Okazuje się, że współżycie Dickensa i Wallace'a na odpowiedniej glebie może wydać owoce soczyste, jeśli w proporcji dickensizmu do wallacizmu zachowany będzie umiar artystyczny, jak to się stało w „Hau-hau“; dzięki temu momenty sensacyjno-kryminalne nie przeważały nad humorystyczno — obyczajowemi t. z. akcja nie odrywała nas od tła sztuki. A to tło łącznie z con amore oddaną postacią Bullivanta ma w sobie niepośledni urok, jakieś pogodne uśmiechy więdnących kwiatów, które jeszcze zachowały życie.

Owo milieu jest specyficznie angielskie; angielski jest zarówno ten przysłowiowy kominek, jak i ci lokaje siwi i, zda się, już nadający się tylko do domu starców. A jednak widzimy, iż w pewnej chwili owi staruszkowie zdradzają niezwykły spryt i niepowszednią energję, które w spotkaniu z siłą fizyczną i intelektem młodych — odnoszą nad niemi decydujące zwycięstwo. Tkwi w tem i głębsza myśl. Autorzy wychwalają w ten sposób mądry konserwatyzm angielski, który mimo pozorów pleśni i

Zmiana ustroju społecznego

będzie nieuniknionym skutkiem obecnego kryzysu gospodarczego. Jedno państwo i jeden naród nie podoła temu zadaniu

ROZMOWA z b. PREMJEREM, p. J. MORACZEWSKIM.

(i) Onegdaj bawił w Łodzi I premjer i b. minister Jędrzej Moraczewski.

Korzystając z tej okazji, zwróciliśmy się do niego prosząc o wypowiedzenie się w sprawie kryzysu.

— Trudno dziś mówić o kryzysie — oświadczył b. minister Moraczewski. — To, co obserwujemy obecnie na swiecie **nie jest już kryzysem gospodarczym.** O kryzysie można mówić, gdy naprz. człowiek zachorował, lecz po zażyciu pewnych leków czuje się lepiej i wreszcie wraca do zdrowia. Lecz z tego kryzysu który panuje obecnie na świecie, **społeczeństwo nie wyzdrowieje.** To nie jest bowiem kryzys, lecz **śmiertelna choroba.** Ginie ustrój, w którym wychowaliśmy się, którego kategorjami nauczyliśmy się myśleć tak dalece, że nie umiemy już myśleć inaczej.

— Początki załamania obecnego ustroju sięgają czasów wojny światowej Przypomniejmy sobie gospodarkę, jaką uprawiały wojska okupacyjne w Polsce a szczególnie w Łodzi. Rabowano wówczas wszystko. Surowce, klamki od drzwi, każdy kawałek miedzi i każdą maszynę, która im się mogła przydać. **Był to rabunek własności prywatnej, a dokonywany był na rozkaz tych, których wszyscy, cały świat uważał za rzeczników i obrońców prawa prywatnej własności.** Istnieją więc okoliczności i sytuacje, gdy **prawo prywatnej własności przestaje istnieć, a to oznacza załamanie się ustroju.**

— Dziś żyjemy w czasach, gdy czuć już w powietrzu tę zmianę ustroju. Pomyślmy sobie do czego doprowadził kryzys. Ekonomiści, ministrowie skarbu, myślą o tem co **począć z 20 miljonami ludzi, którzy przyzwyczaili się do pracy, którzy chcą pracować, a dla których pracy niema.** Wszystkie mózgi na świecie myślą nad tem zagadnieniem i nie znajdą wyjścia z sytuacji. A z tego wysnuć musimy wniosek, jasny i logiczny, że **ustrój który nie może dać pracy 20 miljonom ludzi ginącym z głodu, nie jest odpowiednim ustrojem.**

Żyjemy w epoce wielkiego bezrobocia. Co się z tego wykłuje, zobaczymy w przyszłości. Są ludzie, którzy zawsze muszą znaleźć winowajcę w tym, kto stoi u władzy. **Kto jest winien, że w Polsce jest źle? Oczywiście — rząd. Prosta** i nieskomplikowana odpowiedź, którą znajdują sobie ludzie.

Gdy ich się pyta dlaczego składają winę na rząd — odpowiedź bywa niemal natychmiastowa: „Mieliśmy dobre lata, rok 1928 i 1929. W roku 1928 nadwyżka budżetu wynosiła 700 miljonów złotych. **Trzeba było wówczas schować te pieniądze na „czarną godzinę", by, gdy przyszedł zły rok 1931 obrócić je na roboty publiczne i zatrudnienie bezrobotnych".**

Odpowiedź pozornie logiczna. Ale tylko pozornie. Nikt nie zdaje sobie bowiem sprawy, że obrót pieniędzy w państwie wynosi **tylko półtora miljarda złotych.** Czy można sobie wyobrazić, co stałoby się, gdyby połowę całego obrotu pieniężnego schowano do kas pancernych na „czarną godzinę!!? Wówczas to, co przeżywamy w roku 1931 stałoby się już w roku 1929. Przecież to jasne i zrozumiałe. Ale wówczas ludzie wysuwają inny argument. „Nie trzeba było bynajmniej tych pieniędzy chować. Trzeba było udzielić je w formie krótkoterminowych pożyczek, by odebrać je w czasie kryzysu".

Czy jendak w czasie kryzysu można od kogoś coś odbierać? Ziemiaństwo **winne jest państwu setki miljonów złotych. Czy można te pieniązde odebrać obecnie?** Wykluczone, albowiem i ziemiaństwo w czasach kryzysu nie ma pieniędzy.

— Co spowodowało załamanie się walut w szeregu krajów?

— I to również jest dowodem walenia się obecnego ustroju. Na czem bowiem oparty jest ustrój obecny, jak nie na złocie? A cóż ze złotem się stało? Skupiło się w dwuch państwach, we Francji i Ameryce, które dziś są bankierami świata. **Niema już dziś neizależnych. Wszystkie państwa są w mniejszym lub większym stopniu gospodarczo zależne od Francji lub Ameryki.**

Ameryka zaproponowała moratorjum długów wojennych. Zdawało się, że gdy w ciągu roku nie będzie się płacić długów, kryzys zostanie złagodzony. A czy polepszyło się? Francja, pragnąc zabezpieczyć się przed zbrojeniami Niemiec zaczęła gwałtownie upominać się o zwrot pożyczek krótkoterminowych udzielonych Anglji, Szwecji, Holandji dla... Niemiec. Gdy przed Niemcami stanęło widmo krachu, Francja zgodziła się na przepisanie krótkoterminowych pożyczek na długoterminowe, jednakże pod warunkiem, aby Niemcy zobowiązały się nie występować przez ten okres zbrojnie przeciwko Francji i Polsce. Niemcy odmówiły. Odmówiły, choć groziło to im katastrofą finansową. Ale stąd płynie dla Polski pierwszorzędne ostrzeżenie polityczne, że **Niemcy nie wyrzekły się chęci zbrojnej agresji w stosunku do Polski.** I Francja zaczęła gwałtownie ściągać pożyczki, a to wywołało krach waluty angielskiej i krachy walut krajów północnych.

— Autorytet złota już nie istnieje. A pierwszym krokiem życia gospodarczego będzie niewątpliwie **zmiana pieniądza.** A zmiana pieniądza to jest **zmiana ustroju.** Nie należy się łudzić, że bolszewicy zdołali przeprowadzić zmianę ustroju społecznego. Są to tylko pozory. **Ich rewolucja zatrzymała się przed potęgą złota. Zrozumieli oni, że zmiana ustroju społecznego nie jest rzeczą tak łatwą, jak zmiana ustroju politycznego. I po pewnym czasie powrócili do waluty złotej. Więc jeśli nie zdołali zwalić złota, to nie można tego nazwać pełną zmianą ustroju społecznego.**

— Jak p. minister wyobraża sobie zmianę pieniądza?

— Nie wiem, jaką drogą pójdzie świat i co wybierze. Jeśli pójdzie drogą ustroju socjalistycznego, to walutą będzie **jednostka pracy, obliczona w koniach mechanicznych.** Nie trzeba się będzie wówczas targować o płacę. Tyle a tyle koni mechanicznych i taka zapłata. Kto tego nie uczyni, chcąc wprowadzić ustrój socjalistyczny — **może tysiące ludzi mordować, a jednak ustroju społecznego nie zmieni.**

— Powiedziałem, że nie wiem jaką drogą pójdzie świat. Być może, że wybierze inny ustrój nie socjalistyczny. A w tym wypadku walutą będzie **pieniądz hipoteczny, czy towarowy, wszystko jedno jaki — ale już nie pieniądz złoty.**

— Czy każde państwo może samo przeciwdziałać kryzysowi, czy też konieczne jest porozumienie?

— **Jedno państwo i jeden naród nie zrobią nic. Dla ratowania świata konieczne jest porozumienie międzynarodowe. Jest ono konieczne i z całą pewnością nastąpi.** Wprawdzie okres przejściowy będzie bardzo trudny. Ale jabym poszedł dalej. Uważam, że **państwo musi otrzymać prawo wzięcia pod swój zarząd fabryki, które dalej redukują robotników.** Nie będzie to oczywiście likwidacja kryzysu, ale przetrwanie, do czasu tych zmian na świecie, jakie muszą nastąpić.

Sum.

niedołęstwa, godny jest najwyższego szacunku dla swej spokojnej roztropności i przewidującej ostrożności.

I chcemy zwrócić uwagę na jeszcze jeden, być może drobny, lecz bardzo znamienny szczegół. Gdy przestępca wreszcie zdemaskowany zostaje w domu Bullivanta, ten wyrzuca go, lecz nie oddaje w ręce policji. Bo ten prawdziwie angielski dżentelmen uważa swój „home, swe domowe ognisko, za coś tak świętego, iż splamiłby je gdyby w jego progach został pozbawiony wolności gość, chociażby nawet notoryczny przestępca; dlatego też złodziej djamentu zostanie aresztowany dopiero po opuszczeniu domu Bullivanta. Mała rzecz, lecz jakże charakterystyczna dla mentalności angielskiej i tła obyczajowego sztuki.

Reżyserja p. **Ziembińskiego** trafnie poszła po linji jaknajwiększego uplastycznienia scenicznego **tła.** Reżyser starał się o stworzenie takiej atmosfery, aby, rozgrywające się w niej wypadki natury kryminalnej, nie nadały sztuce piętna scenarjusza sensacyjno - detektywnego; trzeba przyznać, iż p. Ziembiński problem ten rozwiązał udatnie. Dickens górował nad Wallacem, co, oczywiście, sztuce wyszło na pożytek.

Bohaterem wieczoru był p. **Znicz,** jako Bullivant czyli „Hau-hau". Ten świetny artysta stworzył tym razem typ jowialny, poczciwy, pełen dobroci i ciepła. Dotychczas p. Znicz dawał postacie raczej zimne i pełne flegmy; teraz dowiódł nam, że talent jego ma skalę szeroką i że potrafi sprawiać radosne niespodzianki. Podejście p. Znicza do „Hau-hau" jest dość nieoczekiwane, jeśli wziąć pod uwagę jego dotychczasowy styl gry. Artysta intuicyjnie wyczuł, iż chapliniada odebrałaby Bullivantowi ciepło na rzecz śmiechu zmechanizowanego. Poszedł więc po linji czysto dickensowskiej, tworząc typ staruszka — zrzędy, o złotem sercu, rozkosznej chytrości, rozbrajającej przebiegłości i niesamowitej wprost gadatliwości. Bullivant gadał i gadał, nieprzymierzając, jak ta żona w piosence Krukowskiego. Taka błyskawiczna gimnastyka językowa, która wywołuje na widowni eksplozje śmiechu, a jednocześnie oszałamia publiczność potokiem słów — należy do najtrudniejszych zadań aktorskich; p. Znicz wypełnił je z niezwykłą łatwością i lekkością. A tu trzeba było jeszcze pamiętać, iż Bullivant jest dżentelmenem niesłychanie drobnostkowym, iż nietylko ustawicznie mówi, lecz i jednocześnie uwagę jego pochłaniają najdrobniejsze i najpowszedniejsze sprawy dnia. Wciąż wymyśla, wciąż ma do kogoś pretensje i wciąż zajęty ma umysł jakiemiś głupstewkami. Bullivant poprostu nie odróżnia rzeczy w pewnej względności epokowych od domowo-gospodarskich. I właśnie na tym polega komizm całej postaci i całej sztuki. Ta komedja ma humor, ale nie ma dowcipu, śmiejemy się nie z ostrości powiedzeń, lecz z niewspółmierności traktowania ludzi, rzeczy, faktów i sytuacyj. Gdy Bullivant załatwia sprawy które dla trzech osób decydują o ich losie, okazuje się, iż niemniej ważne są jego nocne pantofle lub też jego gąbka. Wogóle przy każdej okazji autorzy doprowadzają sytuacje do absurdu. P. Znicz te wszystkie ważkie momenty roli uwypuklił w pracowitej drobnostkowej analizie Bullivanta, oddanej w formie pogodnej scenicznej groteski z tendencją do podkreślania komedjowości postaci.

Z pozostałego zespołu wyróżnić się godzi p. **Grolickiego,** który stworzył kapitalny w wyrazie, ruchach i masce typ lokaja Ruddocka i p. Ziembińskiego, jako przemiłego Ernesta.

P. **Niedziałkowska** była pełną wdzięku i uroku Wirginją, ciekawy był p. **Brodniewicz** jako Jarois, sympatycznie zareprezentowała się nowozaangażowana aktorka p. **Suchecka,** (pokojówka Zuzia), staranny był p. **Szubert** w nieodpowiadającej mu roli pasera.

Gustowne, pełne „przytulności" i ciepła, wnętrze willi Bullivanta stworzyła p. **Węgierkowa.**

W. POLAK.

Tomaszów - Mazowiecki.

TOMASZÓW POWIATEM?

Usilne starania wszelkich czynników w kierunku utworzenia powiatu w Tomaszowie będą uwieńczone pomyśl nym rezultatem.

Jak słychać, z dniem 1 kwietnia 1932 roku ma być utworzony powiat spalski z siedzibą w Tomaszowie, do którego włączona ma być część powiatu brzezińskiego i rawskiego.

O PROLONGATĘ KONCESJI PIOTRKOWSKIEJ ELEKTROWNI.

Wczoraj wyjechała do województwa delegacja, która zgodnie z postanowieniem komisji elektryfikacyjnej zasiągnąć ma opnji urzędu wojewódzkie go w sprawie prolongaty koncesji piotr kowskiej elektrowni o 10 lat.

Stanowisko władz wojewódzkich będzie najpewniej przychylne.

NIE BYŁO NADUŻYĆ W WYDZIALE OPIEKI SPOŁECZNEJ.

Sprawa rzekomych nadużyć dokonanych przez wydział opieki społecznej przy tutejszym magistracie przy wydawaniu talonów żywnościowych bezrobotnym została po przeprowadzeniu dochodzenia przez sędziego śledczego umorzona.

REDUKCJA W KASIE CHORYCH.

W tutejszej powiatowej Kasie chorych przeprowadzona została niewielka redukcja urzędników, którzy zostali zwolnieni w tym miesiącu po 3 miesięcz nem wymówieniu.

Utraciło pracę 4 urzędników.

KOSZT UTRZYMANIA RODZINY ROBOTNICZEJ.

Koszt utrzymania rodziny robotniczej, składającej się z 4-ch osób, wynosi obecnie zł. 4.75 dziennie. W zestawieniu z miesiącem ubiegłym wzrósł koszt utrzymania o 2 proc.

URUCHOMIENIE NOWEJ STACJI TELEFONICZNEJ.

Nowa stacja telefoniczna o kablach podziemnych została już uruchomiona. Wielkie znaczenie ma skasowanie powtórnego wydzwaniania, do którego był dotychczas zobowiązany abonent: obecnie czyni to stacja.

Piotrków Trybunalski.

ZJAZD STRAŻY POŻARNYCH.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Piotrkowie zjazd straży pożarnych z całego powiatu piotrkowskiego.

W zjeździe wzięły udział ochotnicze straże pożarne z 15-tu miasteczek i wsi. Na placu straży ogniowej odbyły się w godzinach popołudniowych ćwiczenia w obecności zarządu piotrkowskiej straży i zaproszonych gości.

ZŁODZIEJE NIE PRÓŻNUJĄ.

Pracownikowi P.K.P. Franciszkowi Adamczykowi, zamieszkałemu w Zbąszynie, skradziono z kieszeni na halach targowych zegarek, wartości 100 zł.

* *

Przed gmachem urzędu pocztowo-telegraficznego pozostawił swój rower na kilka minut K. Prejzerowicz. Po powrocie z urzędu roweru już nie było.

DYPLOMATKA.

Wyobraź sobie, — zwierza się pani Zosia swej przyjaciółce, — że przyłapałam swego męża jak całował naszą pokojówkę! Zmusiłam go do kupienia mi tytułem odszkodowania nowego futra.

— Mam nadzieję, — odpowiada przyjaciółka, — że po takim wypadku zwolniłaś natychmiast pokojówkę?

— Chwilowo jeszcze nie, gdyż potrzebny mi jest również nowy kapelusz...

Nadużycia w „Polskim Lloydzie"

Urzędnik tej firmy skazany na 9 mies. więzienia

W maju r. b. do urzędu prokuratorratorskiego wpłynęła skarga oddziału łódzkiego sp. akc. „Polski Lloyd". Firma ta donosiła o przywłaszczeniu 60 do larów, wysłanych listem wartościowym do firmy belgijskiej M. Natural, La Coultre et C-ie w Brukseli. List ten został wysłany w dniu 19 maja r. b. Firma belgijska otrzymała go, jednakże o-kazało się, **że zamiast pieniędzy, znaj-dowały się w nim cztery arkusiki papieru.**

Firma M. Natural zawiadomiła o tem listownie, „Polski Lloyd", który z kolei **wystosował skargę do urzędu prokuratorskiego.** Podejrzenie padło początkowo na jednego z urzędników poczty łódzkiej. Wkrótce ustalono jednak, że ów urzędnik nie wyjął pieniędzy i że **czynu tego dokonał pracownik „Polskie go Lloydu" Randmer.**

Randmer był ekspedjentem łódzkiego oddziału „Polskiego „Lloydu". Gdy otrzymał od dyrektora firmy p. Wincentego Lewensztajna polecenie wysłania do Belgji listu z pieniędzmi, podjął pieniądze w kasie **i zabrał je dla siebie, natomiast do koperty włożył kilka arkusików papieru.**

Gdy list nadszedł do Brukseli, miał zupełnie nienaruszone pieczęcie, co świadczyło o tem, że **na poczcie pienię-dzy nie wyjęto, lecz uczyniono to już wcześniej.**

Policja, w wyniku przeprowadzonego dochodzenia, aresztowała Randmera. Wczoraj stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Halickiego, w asyście sędziów Jasinowskiego i Taubenszlaka. Oskarżał prokurator Kozłowski.

Oskarżony na sprawie **nie przyznał się do winy i twierdził, że nie wyjmował pieniędzy z listu.**

Sąd oparł się jednak na zeznaniach świadków i wynikach dochodzenia policyjnego i po wysłuchaniu przemówienia prokuratora wydał wyrok, mocą którego **Randmer został skazany na dziewięć miesięcy więzienia.**

Przeciw przedłużaniu koncesji

na kolejki dojazdowe.

W związku z wniesieniem przez towarzystwo łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych podania do ministerstwa komunikacji w sprawie uzgodnienia terminu trwania koncesji dla wszystkich posiadanych przez nich linij — przedstawiciele magistratu w osobach pp. wiceprezydenta St. Rapalskiego i naczelnika wydziału przedsiębiorstw miejskich — inż. J. Brzozowskie go interwenjowali w ministerstwie komunikacji i ministerstwie spraw wewnętrznych.

Zaznaczyć należy, że koncesja wydana w roku 1907 na linje: Łódź — Zgierz, Łódź — Pabjanice, Łódź — Aleksandrów i Łódź — Konstantynów **upływa w 1949 roku,** podczas gdy dla linji zbudowanych na zasadzie koncesji z 1913 roku termin upływu koncesji nie jest jeszcze ściśle określony, w każdym razie **przekracza 1990 rok.** Ministerstwo komunikacji skłonne jest ujednostajnić te terminy, przedłużając o kilkanaście lat trwanie koncesji z roku 1907.

Przy obecnym jednak stanie rzeczy i wzajemnym stosunku istniejących u nas towarzystw transportowych: kolei elektrycznych łódzkich i kolei dojazdowych, przedłużenie koncesji z 1907 roku przedłużałoby stan kolidujący z interesami ludności zamieszkującej przedmieścia, a więc przeważnie ludności niezamożnej, która chcąc dostać się do śródmieścia, zmuszona byłaby i nadal do korzystania z tramwaj obydwu towarzystw, co pociąga czone jest z większemi wydatkami i ze stratą czasu. Z tych względów wychodząc magistrat stara się **przeciwdziałać jakiemukolwiek przedłużeniu koncesji.** Gdyby jednak ministerstwo komunikacji zdecydowało przedłużenie tej koncesji, magistrat starać się będzie **o zmianę wa runków koncesji** przez uwzględnienie interesów mieszkańców przedmieść, zmuszonych ponosić większe ciężary opłat za przejazd w granicach miasta.

Przedstawiciele miasta złożyli w ministerstwie komunikacji i ministerstwie spraw wewnętrznych memorjały, wyczerpujące, motywujące ten punkt widzenia miasta. Następnie delegacja przyjęta była przez p. ministra przemysłu i handlu w sprawach miejskich, dotyczących władzy przedsiębiorstw miejskich.

Pabjanice.

DALSZE ZGŁOSZENIA.

W związku z apelem grodzkiego pod-komitetu niesienia pomocy biednym w Pabjanicach o opodatkowanie się na czas kryzysu, komisja finansowa podkomitetu otrzymuje szereg zgłoszeń, które wykazują, że przeprowadzono już liczne uchwały, mocą których różne ugrupowania postanawiają płacić pół procent miesięcznie od pobieranych uposażeń.

Poza nauczycielstwem i lekarzami uchwały takie przeprowadzili pracownicy Banku Ludowego, komunalne kasy oszczędności, pracownicy kasy chorych, magistratu, firmy Krusche i Ender, policja państwowa, pracownicy inspekcji szkolnej oraz robotnicy fabryk.

Większe firmy nie tylko, że popierają opodatkowanie się pracowników, ale ze swej strony zobowiązują się do płacenia dodatkowego procentu od wszystkich wypłat pracowników umysłowych i fizycznych.

Komitet przypuszcza na podstawie dotychczasowych zgłoszeń, że oprocentowanie się wszystkich pracowników zapewni mu stały dochód, który pozwoli na opracowanie dokładnego budżetu na całe półrocze.

ZAMKNIĘCIE WYSTAWY.

W dniu wczorajszym zamknięta została wystawa towarzystwa krajoznawczego, obejmująca prace mistrza Bolesława Nawrockiego i jego uczniów oraz działu etnograficznego z powiatu łaskiego ze zbiorów muzealnych towarzystwa.

Wystawa cieszyła się ogromnem powodzeniem. W ciągu 8 dni zwiedziło ją trzy tysiące osób.

DELEGACJA W MINISTERSTWIE.

W dniu wczorajszym bawiła w Warszawie delegacja stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, która złożyła p. ministrowi spraw wewnętrznych memorjał skierowany przeciwko podatkowi inwestycyjnemu. Po zapoznaniu się z treścią sprawy p. minister przyobiecał załatwić sprawę podatku inwestycyjnego przychylnie dla właścicieli nieruchomości.

P. W. CYKLISTÓW.

Pabjanickie towarzystwo cyklistów postanowiło zorganizować sekcję kolarską przysposobienia wojskowego.

Kandydaci otrzymają od towarzystwa broń, umundurowanie. Zapisy przyjmuje członek zarządu p. Popa (Bank Ludowy, ul. Pułaskiego 8) w godzinach od 13 do 15 min. 30.

STUDJUM DLA KSIĘGOWYCH PRZY WOLNEJ WSZECHNICY POLSKIEJ.

Z inicjatywy i staraniem związku księgowych woj. Łódzkiego, z dniem 2 października r. b. uruchomione zostało przy Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi specjalne Studjum dla Księgowych, zrzeszonych w czterech łódzkich Związkach pracowników Handlowych i Przemysłowych, a m. w Związku Księgowych woj. Łódzkiego, — w związku Handlowców Polskich, — w Stow. Wzaj. Pomocy pracown. Handlowych Chrześcijan i w Związku pracown. Handlowych, Biurowych i Przemysłowych. — Celem Studjum jest pogłębienie wiedzy zawodowej księgowych. Na wspomniane Studjum przyjętych zostało 95 członków wymienionych Związków

xxxxxxxxxxxxxxx

Łódź
6 paźdz 1931

KURJER HANDLOWY

Łódź,
6 paźdz 1931

Nowy podatek dochodowy.

Fragmentaryczne informacje o projektach ustaw podatkowych obiegły już prasę i znane są także naszym czytelnikom. Obecnie w systematycznem zestawieniu podamy całość zamierzonej reformy.

1. PODATEK DOCHODOWY.

Ta część reformy jest bodaj najbardziej znana. Składają się na nią projekty **dwóch odrębnych ustaw**, jednej, **nowelizującej ogólną ustawę o podatku dochodowym** i drugiej — wprowadzającej nadzwyczajny dodatek do podatku dochodowego czyli t. zw. potocznie **„podatek kryzysowy"**.

Zmiany wprowadzane przez nowelę dotyczą kwestji tantjem oraz podatku dochodowego od uposażeń.

Jak wiadomo, **obowiązująca ustawa o podatku dochodowym zna specjalny podatek od tantjem,** przekraczających 1500 zł., podatek ten pobiera się **w wysokości 50 proc. stawki przypadającej od otrzymanego z tantjemy dochodu.** Według dotychczasowego określenia **za tantjemę uważano wynagrodzenie procentowe, wypłacane osobom, nie biorącym stale czynnego udziału w zarządzie przedsiębiorstwa, a należącym do składu zarządu, rad, komitetów nadzorczych i komisji rewizyjnych.** — Obecnie wprowadzona zostaje zmiana, która znacznie rozszerza to pojęcie tantjemy; **za tantjemę bowiem uważać się będzie wszelkie wynagrodzenie osób należących do wymienionych przez nas organów firm, prócz stałych, perjodycznych i zgóry określonych poborów z tytułu stałego zatrudnienia w przedsiębiorstwie. W ten sposób wszystko, co otrzymuje członek zarządu, rady, komitetu i komisji rewizyjnej, spółki akc. czy spółki z ogr. odpowiedz. — oprócz stałego uposażenia — będzie podlegało podatkowi od tantjemy.**

Odpadł warunek, aby chodziło o osoby niebiorące czynego udziału w kierownictwie przedsiębiorstwa: — Jak widzimy rozszerza się pojęcie tantjemy nadzwyczajnie. Co więcej, **nawet stałe uposażenie odnośnych osób, o ile jest określone w formie procentowej podlega pod. od tantjemy. Jest to już bezsprzecznie za daleko idące ujęcie.**

Druga zmianą dotyczyć ma podatku od uposażeń, który dotąt obliczany był — jak wiadomo — według stawki, odpowiadającej tylko wypłacie w danem przedsiębiorstwie. Obecnie wprowadzona zostaje **kumulacja wszystkich dochodów od uposażeń danego pracownika.**

Technika poboru tego podatku ma być następująca. Osoby, **otrzymujące pobory służbowe u kilku przedsiębiorców winny po upływie roku uiścić dodatkowo tytułem pod. dochodowego różnicę, pomiędzy kwotą przypadającą od łącznego rocznego wynagrodzenia, a kwotą wpłaconą przez poszczególnych pracodawców.** Kwotę odnośną należy wpłacić **w 4 ratach:** w styczniu, kwietniu, lipcu, październiku (15 każdego z tych miesięcy). **Przy wpłacaniu pierwszej raty należy złożyć także obliczenie.** Wymiar z urzędu następuje, o ile pracownik nie złoży zeznania.

Wobec tego, że **procedura jest bądź co bądź skomplikowana — należałoby zwolnić od kumulacji dochody, które łącznie nie przekraczają pewnej granicy.**

Nadzwyczajny dodatek do państwowego podatku dochodowego zawiera **dwie skale.**

Pierwsza odnosi się do **ogólnego podatku dochodowego.** Tutaj pobierać się ma w stosunku do ustalonego dochodu

Przy dochodzie ponad:

1 500 do	3.600 zł	— 0 5 proc.
3 600 do	10.000 zł	— 1 „
10.000 do	60 000 zł.	— 2 „
60.000 do	160.000 zł	— 3 „
160.000		— 4 „ dochodu.

Natomiast **przy dochodach od uposażeń** skala wygląda jak następuje.

ponad 2 500 zł do	3.600 zł	— 0 5 proc.
„ 3.600 zł do	10.000 zł	— 1 „
„ 10.400 zł. do	60 000 zł	— 2 „
„ 60.000 zł do	80.000 zł.	— 3 „
„ 80 000 zł do	104 000 zł.	— 4 „
„ 104 000 zł. do	144 000 zł	— 5 „
„ 144.000 zł do	184.000 zł.	— 6 „
„ 184.000 zł. do	200 000 zł.	— 7 „
„ 200 000 zł. do	220 000 zł.	— 8 „
„ 220 000 zł. do	250 000 zł	— 9 „

„ 250.000 zł. 10 proc wypłacanego wynagrodzenia.

Kwoty te rozumieją się **w stosunku rocznym, czyli miesięcznie potrąca się 1/12.** Jak widzimy — porównywując obie skale — **dochody obydwu kategorji do 60.000 złotych rocznie są mniej więcej jednakowo potraktowane; powyżej tej granicy obciążenie dochodów z uposażeń służbowych jest znacznie dotkliwsze i dochodzi aż do 10 proc.** podczas gdy najwyższe opodatkowanie dochodu fundowanego wynosi 4 proc. W każdym razie **rzuca się w oczy, że obie skale są zbyt słabo szczeblowane;** wydaje się nam wobec tego — **w imię sprawiedliwości podatkowej przynajmniej pożądanem — aby do kwot odpowiadających górnej granicy poprzedniego szczebla — obliczać dodatek wg. stawki tegoż szczebla,** np. od 15.000 zł.: — za pierwsze 10.000 — 1 procent, a 2 proc. tylko od nadwyżki, czyli razem 200 zł., a nie 2 proc. od całych 15.000 — czyli 300 zł. rocznie.

Dla zupełności dodamy, że projekt przewiduje **zwolnienie podatku dochodowego od dotychczasowego nadzwyczajnego 10 proc. dodatku do danin** oraz zawiera **zezwolenia dla Rady Ministrów do poddaniu nowemu podatkowi także uposażeń wypłacanych przez Państwo,** które to uposażenia narazie są z pod działania projektu wyjęte.

W dalszym ciągu omówimy zamierzone zmiany w podatku przemysłowym.

Dr. A. Z.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool, 3 października Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 4 19, listopad 4.16, grudzień 4 15 styczeń 4 17 luty 4,20, marzec 4,23, kwiecień 4.26, maj 4.30, czerwiec 4.33, lipiec 4.36 sierpień 4 38 wrzesień 4 40 Loco 4 54

Liverpool, 3 października. Bawełna egipska— zamknięcie: październik 6.69, listopad 6.83, styczeń 6.95, marzec 7 04, maj 7 16, lipiec 7 21 — Loco 7,05.

Aleksandrja 3 października. Bawełna egipska — zamknięcie. Sakellaridis: listopad 14 06 styczeń 14 50, marzec 14 85, maj 15 25, lipiec 15.64. Ashmouni: październik 9.23, grudzień 9.49 luty 9 75 kwiecień 10.09 czerwiec 10 33

Nowy Jork, 3 października Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 5.43, listopad 5.52, grudzień 5.63, styczeń 5.73, luty 5 81 marzec 5 91 kwiecień 5.99, maj 6 08, czerwiec 6 17 lipiec 6,27 Loco 5,60.

Nowy Orlean, 3 października. Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 5 41, grudzień 5.58 styczeń 5 67, marzec 5,85 maj 6.06 lipiec 6 25. Loco 6 30.

Rynek walutowy.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił 8.92 w płaceniu i 8.94 w żądaniu przy tendencji spokojnej i ograniczonych obrotach. Funt angielski ponownie słabiej przy kursie 33.90 (wypłata na Londyn) i 35 (banknoty). Rublami złotemi z powodu wysokiego kursu (5.50) tranzakcji nie robiono.

Papiery hipoteczne wykazują już stabilizację i należy uważać spadek kursów za zatamowany. 8-io proc. łódzkie listy zastawne 57—57 i pół. —j.—

Kalendarzyk podatkowy.

W miesiącu październiku r. b. płatne są następujące podatki: W czasie do 15 b. m. zaliczka na poczet podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego we wrześniu r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II-ej kategorji.

W ciągu 7 dni po dokonaniu potrąceń podatek dochodowy od uposażeń i wynagrodzeń za najemną pracę. Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty, z terminem płatności w październiku, tudzież dodatki, na które płatnicy otrzymają nakazy płatnicze również z terminem płatności trzeciej zaliczki na podatek obrotowy za rok 1931, dla przedsiębiorstw nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

j.

Upadłości i układy.

Ojzerowi Milgromowi, właścicielowi przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży sukna i kortu przy ul. Cegielnianej 43, udzielił sąd apelacyjny odroczenia wypłat na 3 miesiące w dniu 17 października roku ub.

W motywach swych sąd apelacyjny podkreślił, iż uzyskanie odroczenia wypłat nie jest uzależnione od tego, czy na pokrycie zobowiązań przedsiębiorstwa, firma ubiegająca się o udzielenie odroczenia, rozporządza dostateczną ilością środków płynnych, a tylko uwarunkowane jest posiadaniem przewyżki aktywów nad pasywami, co miało miejsce u Milgroma, którego nadwyżka bilansowa, według opinji biegłego, wynosiła 38.096 złotych, przy bilansie zamkniętym sumą 1.071.233 zł.

Również sąd apelacyjny podkreślił, iż wobec długoletniej działalności przedsiębiorstwa, istniejącego zgórą 30 lat i nieposzlakowanej dotychczas opinji, jaką się cieszy. *Milgrom w zupełności zasługuje na udzielenie odroczenia wypłat.*

Pierwotny plan sanacji firmy polegać miał na inkasowaniu należności z otwartych rachunków i weksli protestowanych, realizacji składu towarów.

Plan ten jednak w zupełności zawiódł wobec znacznego pogorszenia się sytuacji gospodarczej, wskutek czego Milgrom przez swego pełnomocnika, przewidując niemożność całkowitego spłacenia swych wierzycieli, zwrócił się do sądu o zarządzenie otwarcia *postępowania układowego, proponując wierzycielom zapłatę 70 proc. ich należności* bez odsetek w ciągu 25 miesięcy w czterech ratach, z których I-sza miała być zapłacona w wysokości 15 proc. po upływie ośmiu miesięcy, II-ga — 15 proc. po upływie piętnastu miesiecy, III-cia — 20 procent po upływie 20 miesięcy i IV-ta— 20 proc. po upływie 24-ch miesięcy od uprawomocnienia się układu.

Sąd przychylił się do podania firmy, a po zebraniach wierzycieli, wyznaczonych do zgłaszania i sprawdzania pretensyj wierzycieli, odbyło się w dniu 26 września ostateczne zebranie wierzycieli powyższej firmy, na które stawili się adwokaci Cymerman i Zauberman, pełnomocnicy 25 wierzycieli, reprezentujący należność 180.796 zł., którzy *całkowicie zaakceptowali warunki układowe, zgłoszone przez Milgroma.*

Dodać należy, że ogółem zgłosiło swoje pretensje 33 wierzycieli, na łączną sumę 263.453 zł., którzy jakkolwiek nie wszyscy byli obecni na zebraniu, zaakceptowali również powyższe warunki wobec niezgłoszenia swych sprzeciwów.

Sąd na posiedzeniu w dniu 2 października układ powyższy zatwierdził, wobec czego wierzyciele otrzymają swoje należności w następujących terminach i wysokościach—15 proc. po dniu 2 czerwca 1932 r., 15 proc. po dniu 2 stycznia 1933 r., 20 proc. po dniu 2 czerwca 1932 roku i 20 proc. po dniu 2 listopada 1933 r.

★

Jak się dowiadujemy z wydziału handlowego, w miesiącu wrześniu r. b. ogłoszono *trzynaście upadłości,* z których jedenaście firmom łódzkim, jednej w Rudzie Pabjanickiej i drugiej w Zgierzu, oraz w tym czasie wpłynęły trzy podania firm łódzkich o udzielenie odroczenia wypłat, które będą rozpoznane w w bieżącym miesiącu.

Z liczby zgłoszonych podań o odroczenie wypłat w ciągu miesiąca sierpnia, we wrześniu uwzględniono 2 podania, a siedem załatwiono odmownie.

W porównaniu z miesiacem sierpniem liczba upadłości zwiększyła się, gdyż w tym czasie ogłoszono zaledwie 5 upadłości, natomiast zmniejszyła się znacznie we wrześniu liczba wniesionych podań o odroczenie wypłat, gdyż w sierpniu wpłynęło podań tego rodzaju 8, z których 3 zwrócono wobec niezłożenia zaliczki na biegłych, resztę zaś rozpoznano w miesiącu wrześniu.

„Metr polski"

jest miarą fałszywą

(i) Z kół fachowych dowiadujemy się, że ostatnio niektórzy kupcy, handlujący męskiemi skórami, wprowadzili nową miarę t. zw. **metr polski,** który jest o wiele krótszy od ogólnie przyjętego na całym świecie metra.

Oczywiście te manipulacje przyczyniły się do poważnych strat ludzi, którzy kupują miękkie skóry. Konieczne jest wobec tego, aby sprawą tą zainteresował się urząd miar i wag w Łodzi. W Polsce obowiązuje miara metryczna, taka sama jak na całym świecie, to też wprowadzenie samowolne przez niektórych kupców „metra polskiego" jest nie dopuszczalne.

Giełda pieniężna.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała słabsza, przy obrotach małych. Zapotrzebowanie na banknoty dolarowe bardzo ograniczone. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.91, wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.929. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 210.75, w obrotach pozagiełdowych dolar gotówkowy utrzymuje się na poziomie kursu oficjalnego. Rubel złoty 5.75, rubel srebrny 1.56, bilon 0.73, czerwoniec 3.35. Kursy dewiz notowano: Bruksela — 124.80, Gdańsk — 173.85, Amsterdam — 359.50 Londyn — 34 — 33.90, Nowy Jork — 8.925, Paryż — 35.17, Praga — 26.42, Zurych — 174.60.

Akcje. Na rynku akcyjnym dokonano większych tranzakcji akcjami Banku Polskiego po kursie nieco słabszym, a mianowicie po 111.

PAPIERY PROCENTOWE. Dzisiejsze zebranie giełdy papierów procentowych odbyło się pod znakiem większego ożywienia, przy brkau materjału. Głównie interesowano się 7 proc. poż. stabilizacyjną, która była nadal w poszukiwaniu i za którą ofiarowywano wyższą cenę. W dziale prywatnych papierów większe obroty dokonane były 8 proc. listami m. Warszawy. Naogół tendencja zarówno dla papierów państwowych jak i prywatnych była nieco lepsza. Notowano: 3 proc. poż. budowlana 29, 4 proc. poż. inwest. serjowa 74—75 —74, zwykła 71.50, 7 proc. poż. stabilizacyjna 51 — 53.25 — 52.50, 10 proc. poż. kolejowa 99.75, 8 proc. obligacje Banku Komunalnego II em. 93, 7 proc. ziemskie dol. 50.25, 4 i pół proc. ziemskie 40 — 41, 8 proc. m. Warszawy 57 — 58.50 — 57.50, 8 proc. m. Łodzi 57— 56.50, 8 proc. m. Piotrkowa 51, 10 proc. m. Radomia 53, 10 proc. m. Siedlec 59, 4 i pół proc. obligacje m. Warszawy 1926 r. 5-ta emisja 40. Drobne tranzakcje a nienotowane: dolarówka 40.50.

Giełda zbożowa.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty i podaż były małe. Notowano za 100 kg. żyto 21.50 — 22, pszenica 23.50—24.50 owies jednolity 21—22, owies zbierany 21—21.50, jęczmień na kaszę 19.50—20 jęczmień browarny 21—23, mąka pszen. luks. 47—57, mąka pszen. 4/0 42 — 47, mąka żytnia 38 —40, otręby pszen. szale 14.75 — 15.25, otręby pszen. średnie 14.50 — 15, otręby żytnie 12—12.50 rzepak zimowy 29—30, groch Victoria 26—30, kuchy lniane 27—28, koniczyna czerwona 140—175, biała 275—375 (bez kamionki o czystości do 77 proc.).

Eksport do Anglji wzrasta.

Uchwała izby handlowej w Liverpool'u. — Stanowisko eksporterów niemieckich i francuskich.

Poszczególne firmy angielskie przyznają dostawcom bonifikaty

Wobec żywego zainteresowania, z jakiem sfery gospodarcze m. Łodzi obserwują wypadki angielskie, zwróciliśmy się do Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej z prośbą o udzielenie nam ciekawych materjałów, gromadzonych obecnie obficie przez Izbę w tej sprawie, — zgodnie z uchwałą ostatniego zebrania połączonych komisyj.

Według nadesłanych Izbie bezpośrednio z Anglji, Francji i Niemiec informacyj, okazuje się, że sprawa ustosunkowania się eksporterów do spadku waluty angielskiej wszędzie jest przedmiotem najwyższej troski. W Londynie odbyło się 30 ub. m. posiedzenie „Wholesale Textile Association", które powzięło uchwałę, stwierdzającą, że „**firmy angielskie, które poczyniły zakupy w obcej walucie, muszą bezwarunkowo uiścić zapłatę także w walucie obcej, nawet wtedy, gdyby to było przyczyną strat. Dostawcy zagraniczni również muszą wykonać ściśle kontrakty.** Nazwiska dostawców zagranicznych, którzy nie spełniają lojalnie kontraktów należy **niezwłocznie komunikować związkowi**".

Analogiczną uchwałę — powzięła **Izba Handlowa w Liverpoolu,** gdzie nadto utworzono specjalny wydział dla rejestrowania i rozpatrywania nadeszłych w tej sprawie zażaleń. Uchwała Izby liverpoolskiej stwierdza przytem, że „**ryzyko walutowe w istocie swej jest częścią ogólnego ryzyka handlowego i nie stwarza żadnych podstaw do żądania ewentualnego odszkodowania, tembardziej, że istnieje możność zabezpieczenia się przed stratami walutowemi w drodze terminowego handlu dewizami**".

Wobec ogromnej przewagi importu angielskiego nad eksportem, prasa niemiecka traktuje enuncjacje izb i zrzeszeń angielskich, jako akty najzupełniej zrozumiałe. Jest jednak rzeczą znamienną, że także instytucje gospodarcze w Niemczech reprezentujące raczej narażony na straty eksport, **oficjalnie stoją na gruncie nienaruszalności zawartych w walucie angielskiej umów.**

„Reichsverband des Deutschen-Gross- u. Uberseehandels" wraz ze związkiem eksporterów niemieckich powziął uchwałę stwierdzającą, że „**żądanie zmiany waluty zawartych już umów eksportowych, względnie domaganie się zapłaty według parytetu złota pozbawione jest — wszelkich podstaw moralnych i prawnych, jeżeli warunek ten nie był w kontrakcie wyraźnie zastrzeżony**".

Skądinąd jednak ogromne straty, na jakie narażeni są eksporterzy kontynentalni, stały się przedmiotem najpoważniejszej troski zainteresowanych gałęzi przemysłu.

Z Francji donoszą, że należności ljońskich eksporterów jedwabiu wynoszą w Anglji **około 5 miljonów funtów szterlingów,** wobec czego ewentualne straty kursowe sięgać mogą 150 miljonów franków. Zainteresowany przemysł ljoński nie powziął jeszcze żadnej uchwały w sprawie ustosunkowania się do wypadków angielskich, niemniej jednak zapadła decyzja zorganizowania zainteresowanych firm i wystąpienia zbiorowo.

Na terenie Polski także toczą się wśród zainteresowanych gałęzi eksportu (węgiel, bekony, tkaniny i konfekcja) narady nad wytworzoną sytuacją. W Łodzi zaobserwowano mimo spadku funta nawet **spotęgowanie eksportu gotowej odzieży, nowe zamówienia angielskie opiewają już na wyższe przeciętnie o 10 proc. ceny: stare zamówienia wykonywane są w zasadzie po cenach niezmienionych, jednakże stwierdzono kilka wypadków przyznania przez odbiorców angielskich pewnych bonifikat, także w odniesieniu do starych kontraktów.** Te sporadyczne zresztą posunięcia niektórych importerów angielskich pozostające w sprzeczności uchwałami izb w Londynie i w Liverpool'u wiążą się z obawą **ewentualnego wprowadzenia ceł przywozowych,** co zachęca odbiorców angielskich do wczesnego zaopatrzenia się w możliwie duże zapasy.

***

Na podstawie danych uzyskanych ze Związku Eksportowego Polskiego Przemysłu Włókienniczego w Łodzi, eksport towarów włókienniczych w m. wrześniu r. b. z Łodzi przedstawiał się następująco:

Wywieziono towarów bawełnianych białych 5028 kg. za zł. 62.920.—, towarów bawełnianych kolorowych 195.936 kg. za zł. 1.436.113.—, towarów wełnianych 248.508 za zł. 2.415.248 towarów półwełnianych 3524 kg. za złotych 49.967.—, stożków do kapeluszy — 530 kg. za zł. 14.656, odzieży 264.923 kg. za zł. 2.797.235—, przędzy bawełnianej kolorowej — 2,559 za zł. 17,676.—, przędzy wigonjowej 1982 za zł. 8.750.—, przędzy czesankowej 33.109 za złotych 422,542.— Ogółem więc wywieziono 756.098 wartości zł. 7,225,107.—

Ogólny eksport w sierpniu 1931 r.— 641.474 kg. za zł. 6,578,943.—, ogólny eksport we wrześniu 1930 r. wyniósł 510.289 kg. wartości zł. 5.199.886.—. Ogólny eksport przędzy czesankowej niebarwionej w sierpniu 1931 r. wyniósł 267.153 kg. wartości zł. 3.677.133.

Co do poszczególnych krajów eksport przedstawiał się, jak następuje:

Anglja 4,495,915, Rumunja 954,063, Kraje Północne — 589,182.— Daleki Wschód — 412.236, Bliski Wschód — 182.324.—, Afryka 163.915, Austrja, Jugosławja i Węgry 105.178.—, Kraje Nadbałtyckie 101.630.—, Indje 87.662.—, Ameryka 79,787.—, Francja — 61.630, Niemcy 38,216.—, Szwajcarja 30.645, Różne Kraje 13.320.

Eksport włókienniczy osiągnął w m. wrześniu r. b. cyfrę daleko większą, bo aż do zł. 2.100.000.—, aniżeli za tenże miesiąc roku ubiegłego i w dalszym ciągu wykazuje utrzymanie się na poziomie roku ubiegłego, jeżeli nie uwzględnić eksportu konfekcji. **Eksport konfekcji wyniósł w b. m. rekordową cyfrę około zł. 2.800.000.—, co stanowi około 40 proc. całej sumy eksportu.**

Do Anglji wyeksportowano prawie **65 proc. całej wyeksportowanej sumy.** Następnie zanotowano eksport do Szwajcarji, Francji i Indji, do których to krajów przemysł włókienniczy nie wywoził. W sumie eksportu do Rumunji podany jest eksport przędzy do tego kraju w wysokości zł. 21.400.—

(ag.)

KLUB JEŹDZIECKI W ŁODZI.

Jak się dowiadujemy, przez oficerów sztabu O.K. IV—miłośników sportu konnego, została podjęta inicjatywa utworzenia w Łodzi klubu jeździeckiego, w celu szerzenia propagandy i zamiłowania do sportu konnego.

Wkrótce ma być przez inicjatorów zwołane zebranie organizacyjne, na które zostaną zaproszeni miłośnicy tego sportu ze sfer cywilnych i wojskowych.

Sekretarjat tymczasowy objął rotmistrz Gałachcin (sztab D.O.K. IV, telefon wewn. Nr. 8).

Kronika gospodarcza

POSTĘPOWANIE WŁADZ SKARBOWYCH A TEZY N. T. A.

Konieczność przestrzegania przez władze wymiarowe tez, ustalonych przez Najwyższy Trybunał Administracyjnych była niejednokrotnie podnoszona przez koła gospodarcze, mimo to jednak zdarzają się w tej dziedzinie uchybienia. Naprzykład, mimo, że sprawa niewliczania do obrotu bonifikacyj z ceny fakturowej została już swego czasu rozstrzygnięta przez N.T.A., niektóre urzędy skarbowe nie respektują ustalonych tem orzeczeniem zasad prawnych. Postępowanie takie nie jest uzasadnione wobec tego, że odnośny wyrok N.T.A. wydany został jeszcze w maju 1928 r. i urzędy skarbowe miały czas na zapoznanie się z jego treścią.

NOWE SPÓŁKI AKCYJNE W ROKU UBIEGŁYM.

W roku ub. najsilniejszy ruch założycielski spółek akcyjnych w Polsce był (podobnie jak w r. 1929), w handlu towarowym. Silny spadek ruchu założycielskiego w r. ub. w stosunku do r. 1929, widzimy w przemysłach: maszynowym i elektrotechnicznym, chemicznym, włókienniczym, drzewnym, w niektórych gałęziach, jak w hutnictwie przez ostatnie 2 lata ruchu założycielskiego nie było prawie wcale, w szeregu innych był minimalny. Wśród nowozałożonych w r. 1930 spółek akcyjnych był tylko jeden oddział spółki zagranicznej (firma handlowa), którego kapitał przeznaczony na działalność w Polsce, wynosił 250 tys. zł. W r. 1929 spółek zagranicznych (oddziałów) było w ruchu założycielskim znacznie więcej, mianowicie 4, o łącznym kapitale przeznaczonym na działalność w Polsce — zł. 2.983 tys.

Nieście pomoc najbiedniejszym

RADA I DYREKCJA SPÓŁKI AKCYJNEJ
p. f.
SKŁADY TOWAROWE „WARRANT" SP. AKC. W ŁODZI

niniejszym mają zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonarjuszów, iż, stosownie do statutu (uzgodnionego z nowem prawem o spółkach akcyjnych, zatwierdzonego dnia 21.4.1931 r. przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwo Skarbu i zarejestrowanego w Wydziale Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi 25.8.31 r.), odbędzie się w dniu 15 grudnia r. b. o godz. 6 wiecz. w lokalu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 56, zgodnie z § 21 i § 28 statutu w drugim terminie — prawomocne do wszelkich uchwał bez względu na ilość akcyj, reprezentowanych przez przybyłych akcjonarjuszów,

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów

z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia.
2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Rady i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1930,
3. Ukonstytuowanie się władz Towarzystwa zgodnie z przepisami nowego statutu, a m.:
   a) Wybór Zarządu,
   b) Wybór Komisji Rewizyjnej,
4. Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu na rok 1931 i Komisji Rewizyjnej za rok 1930.
5. Zatwierdzenie budżetu na rok 1931.
6. Wolne wnioski.

Panowie Akcjonarjusze, pragnący uczestniczyć w Walnem Zgromadzeniu Akcjonarjuszów, winni złożyć posiadane akcje w myśl § 26 statutu nie później, jak na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia w Dyrekcji Spółki.

Akcjonarjusze, pragnący zamieścić dodatkowe sprawy w obradach na Walnem Zgromadzeniu, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

RADA I DYREKCJA.

Nr. sprawy Z. 90/31. Odpis.

DECYZJA
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Dnia 23 września 1931 r. Sąd Okręgowy w Łodzi na posiedzeniu publicznem w Wydziale III Handlowym rozpoznawał sprawę z podania firmy „Widzewska Manufaktura" o odroczenie wypłat

postanowił:

Udzielić Zarządowi spółki akc. Widzewskiej Manufaktury dodatkowego i ostatecznego 6-tygodniowego terminu dla prowadzenia dalszych starań, celem wykonania decyzji Sądu Okręgowego w przedmiocie prywatnej gwarancji akcjonarjuszów firmy petentki, zobowiązać firmę do złożenia Sądowi w tym terminie nowego bilansu, sporządzonego przez nowy Zarząd firmy. Termin rozprawy wyznaczyć na dzień 4-go listopada 1931 r. i ogłosić w pismach „Monitor Polski", „Kurjer Łódzki" i „Republika".

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność
St. Sekretarz
(—) T. Cichecki.

Zawiadomienie.

LOSY

I klasy 24 Loterji Państwowej

są już w naszem posiadaniu.
Kolosalne sumy do wygrania!
Cena 1/4 tylko Zł. 10.—

Ze względu na zmniejszoną ilość losów do tej loterji przewidujemy dużą frekwencję, upraszamy przeto naszych P. T. Klijentów o łaskawe wcześniejsze nabywanie u nas losów.

Największa w Warszawie Kolektura

J. Wolanow

Warszawa, Marszałkowska 154.
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 11.
Zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą.
Konto P. K. O. Nr. 18.814.

INSTYTUT KOSMETYCZNY „SŁAWA"
CZESŁAWY BORNSTEINÓWNY
Łódź, Piotrkowska 175, parter, m. 9. Tel. 138-76.
Najnowsze metody racjonalnej kosmetyki i higjeny.
Heljoterapja: Lampa kwarcowa, lampa Sollux, d'Arsonvalizacja.
Godz. przyjęć: 10—2 i 4—8.

Komplet Freblowski **A. i H. Rogozińskich**
przyjmuje zapisy dzieci w wieku od lat 4—7 w lokalu
przy ul. Głównej Nr. 9
front, II piętro, tel. 224-10 w godz. od 12—14 i od 16—18.

Zatw. przez M. W. R. I O. P.

SZKOŁA
RYSUNKU i MALARSTWA

została otwarta d. 15 września b. m. przy ulicy
Piotrkowskiej 71
m. 10, III piętro.
Zapisy codziennie od 5—9 w kancelarji Szkoły.

NAPISZ DO MNIE

WARSZAWA, ul. BEDNARSKA 17.

KTO SZUKA SZCZĘŚCIA I DOBREJ RADY I CHCE WIEDZIEĆ JAKI LOS JEGO ŻYCIA BĘDZIE—

napisze imię, rok i datę urodzenia— OTRZYMA darmo próbną analizę określającą tajemnicę losu Waszego życia i przeznaczenia. Niniejsze ogłoszenie i 95 groszy znaczkami pocztowemi załączyć na koszta przesyłki analizy-horoskopu.

Adres:
WARSZAWA, ul. BEDNARSKA 17
W. Pyffello mistrz wiedzy tajemnej.
Szczegółowa analiza i odpowiedzi słynnego MEDJUM zł. 3·25 gr.
Osobiście przyjmuje — cały dzień.

Zatwierdzona przez Władze Państwowe.

SZKOŁA KOSMETYCZNA, Anna Rydel, Łódź, Śródmiejska 16 m. 7 (dawniej Cegielniana 19), tel. 169-92, dająca prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego.—Wykłady prowadzone przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 18

LECZNICA

LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89.
(przy przystanku tramw. pabjanickich)

Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (moczu, kału, krwi, plwociny, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żylaków zastrzykami. Wizyty na miasto.

Porada 4 złote.

Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

Doktór
STARKER

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Ordynuje
ŚRÓDMIEJSKA 12.
(dawn. Cegielniana 25)
Telefon 126-87.
od godz. 9—1 i od 4—8, w niedziele i święta 10—1.

DR. MED.
L. NITECKI

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
NAWROT 32. TEL. 213-18
przyjmuje od 8—10 rano i od 4—8 wieczór, w niedz. i święta od 9—12 w poł.
dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED.
A. GOTLIB

Akuszer-Ginekolog — POWRÓCIŁ.
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.
Przyjmuje od 4—7 po poł.

Akuszerka - Felcz.
EUGENJA TAKSYN
pracuje obecnie tylko prywatnie. W klinice — na życzenie pacjentek. Wzorowe prowadzenie porodu, troskliwa opieka.
WÓLCZAŃSKA 97, Tel. 163-05.

Gabinet Lekarsko Dentystyczny
D. TONDOWSKA

ul. GŁÓWNA 51, telefon 174-93
Przyjmuje od 9—2 i 3—8. Ceny lecznic

Do akt Nr. E. 837/31 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, LEON WĄSOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Narutowicza 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 października 1931 roku, od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 36 i Połnudniowej 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Maxa Gruensteina i składających się z 20 szt. płótna, przędzy i 2-ch maszyn, oszacowanych na sumę Zł. 2648.—

Łódź, dnia 4 października 1931 r.
Komornik: L. WĄSOWSKI.

Do akt Nr. 1938/31 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Zawadzkiej Nr. 12, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chaima-Kiwy Szmula i składających się z mebli oszacowanych na sumę Zł. 560.—

Łódź, dnia 14 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZELSKI.

Dr.
Łagunowski

Piotrkowska 70
Tel. 181-83
Powrócił.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową. Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10—1. Dla pań oddzielna poczekalnia

---

Dr. med.
NEUMARK

powrócił

Choroby skórne weneryczne, leczenie djatermją diatermokoagulacją oraz lampą kwarc.
MONIUSZKI 5
tel. 170—50.
Przyjmuje od 11 do 1 pp. i od 5—8 w niedzielę od 11 do 1 po poł.

Dr. med.
Różaner

Dzielna № 9, tel. 128-98
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Przyjm. od 8-10 i 4-8 w niedz. i święta od 9—12.
Elektroterapja.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr.
I. Silberstrom

Zielona 11
tel. 113-42
chor. skórne i weneryczne
Leczenie lampą kwarcową elektroterapja
przyjmuje od 4—8 w niedz. od 9—1
Dla niezamożnych CENY LECZNIC.

Doktór
Praport

ginekolog-urolog
choroby kobiece dróg moczowych
Gdańska 77-a
tel. 208-95
Przyjmuje od godz. 6—8 wiecz.

Dr. med
Heller

chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4—8
dla pań spec. od 4-5
w Niedz. od 11—2 po poł.

Dr.
W. Balicka

ul. Piotrkowska 200
Nr. telef. 194-03
specjalista chorób skórnych i wenerycznych przyjmuje wyłącznie kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8

Do akt Nr. 1706/31 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Zawadzkiej Nr. 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moniusza i Heleny Baum, i składających się z pianina, oszacowanych na sumę Zł. 1000, zgodnie z art. 1070 U. P. C. niżej ceny szacunku

Łódź, dnia 22 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZELSKI.

Do akt Nr. 1378/31 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Zawadzkiej 16-a, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jakóba-Wolfa Gastfreunda, i składających się z mebli oszacowanych na sumę Zł. 9.50, zgodnie z art. 1070 U. P. C. niżej ceny szacunku.

Łódź, dnia 17 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZELSKI.

Do akt. Nr. 2238/30 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Leszno Nr. 3, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do fir. „Przędzalnia Zarobkowa", wł. Rudolf Lipiński, i składających się z 10-ciu bel bawełny oszacowanych na sumę Zł. 1.500.—

Łódź, dnia 15 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZELSKI.

„Cimector"
TĘPI PLUSKWY I MOLE
CENTRALNE LABORATORJUM CHEMICZNE

Stowarzyszenie „TARBUT" w Polsce
— SALA FILHARMONJI —
TEL. 213-84.

Dziś o godz. 8.30 wiecz.
WIELKI POETA HEBRAJSKI
CHAIM - NACHMAN

BIALIK

wygłosi ostatni odczyt w języku
żydowskim
na temat:
„Walki językowe w dziejach narodu żydowskiego".

Bilety od zł. 1.25 do nabycia codziennie w Kasie Filharmonji.

— SALA FILHARMONJI —

NIEDZIELA, dnia 11-go października 1931 roku o godz 12-ej w południe.

Wielka Rewja Mody

— p. t. —

PIĘKNA PANI w ZWIERCIADLE MODY JESIENNEJ

Niebywałą kolekcję rewelacyjnych tualet zaprezentują wielkie domy mody:

Boguchwał Myszkorowski
(SUKNIE i PALTA)
Warszawa, Krak. Przedmieście Nr. 5

Maksymiljan Apfelbaum
(FUTRA)
Warszawa, Marszałkowska Nr. 125.

Lucjan Leszczyński
(OBUWIE)
Warszawa, Nowy Świat Nr. 34

oraz cały szereg najpoważniejszych firm łódzkich
Szczegóły będą w najbliższych dniach podane.

„OLLA" GUM..!?

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materjalne
zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwalany towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA"

Świeży
TRAN
LECZNICZY
nadszedł

APTEKA
ST. HAMBURGA i S-ki
Łódź, Główna 50, tel. 218-61.

PIERWSZORZĘDNA STAŁA EGZYSTENCJA!!

SZUKAMY poważnych, zdolnych panów, którzy chcieliby stworzyć sobie stałą naprawdę dobrą egzystencję przez objęcie zastępstwa Kasy Oszczędnościowo-Budowlanej która daje swoim członkom znaczne korzyści i skrócony czas wyczekiwania.

DAJEMY wysoką prowizję stałe zajęcie. Przy dobrych wynikach pracy oddajemy generalne zastępstwo. Ułatwiona praca, albowiem przydzielamy szybko żądaną długoterminową pożyczkę. Oferty należy skierować do Powszechnej Kasy Oszczędnościowo-Budowlanej i Hipoteczno-Kredytowe, Kraków, Skrytka 29

„Primeros" GUM..?

Ależ nie!
prezerwatywy „PRIMEROS"
są doskonałe...

IDA REICHERTOWA

KILIŃSKIEGO 14
udziela lekcji języka niemieckiego i literatury (w grupach i pojedyńczo).

Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiam Sz. Klientelę, iż z dniem dzisiejszym mój zakład

przeniesiony został do nowego obszernego lokalu przy ul. **Piotrkowskiej 113**

rozbudowanego na wzór wielkich domów konfekcyjnych zagranicą. Nowootworzony skład zaopatrzony został w najwykwintniejsze artykuły mody.

Materjały najprzedniejsze. — Ceny najniższe.

Henryk Pfeffer Piotrkowska 113.

Baczność!

Ciągłe podrabianie przez rozmaitych spekulantów naszych etykiet w celu przemycania na rynek masła gorszego gatunku zniewoliło nas do zmiany tych etykiet.

Nowa etykieta której wzór poniżej zamieszczamy, została przez nas opatentowana wobec czego ostrzegamy naśladowców i oświadczamy, że naśladownictwa będziemy ścigali sądownie.

Z poważaniem
Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie
Oddział w Łodzi

ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH I JAJCZARSKICH
MSJ
MASŁO WYBOROWE

Znak i etykieta zatw. w Urz. Pat Nr 30109 i 30110

Chcąc mieć pewność, że masło nie jest fałszowane, należy zwracać uwagę na etykietę.

Doktór
Klinger
SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE),
Andrzeja 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 i 5—8.
w niedziele i święta od 10—12
Od 1—2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

DOKTÓR
H. Wołkowyski
Cegielniana № 4,
telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową.
Elektroterapja.
Przyjmuje od g. 8—2 przed p. i od 5—9
w niedziele i święta od godziny 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med.
Niewiażski
Andrzeja 5, tel. 159-40.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Elektroterapja, diatermia.
Przyjmuje od godz. 8—11 i od 5—9,
w niedziele i święta od 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

LEKARZ - DENTYSTA
S. Watnicka
POWRÓCIŁA
Przyjmuje od 10—1 i od 6 i pół do 8-ej wiecz.
NARUTOWICZA 49, telefon 125-48.

Kupno i sprzedaż

DUŻY 4-piętrowy dom rogowy z placem frontowym 40 łokci w centrum w doskonałym stanie okazyjnie tanio do sprzedania przy wpłacie 8—10.000 dol. Wiadomość u gospodarza Kilińskiego 171.

RADJO 4-lampowe sprzedam, Zawadzka 17. Wiadomość u dozorcy od 2—4.

KREDENS prawie nowy do sprzedania. Piotrkowska 199, m. 31.

TANIO do sprzedania 5-pokojowe słoneczne mieszkanie z całkowitem urządzeniem lub bez. Wólczańska 222, m. 8.

PIECYK szamotowy w dobrym stanie kupię. Oferty do „Republiki" pod „Szamot".

OKAZJA niebywała taniego kupna, kompletnego biura amerykańskiego, stołowego, kasy ogniotrwałej, maszyny do pisania „Ideal", pianina koncertowego, zegara elektrycznego biurowego i wielu innych t. p. Wiadomość: Zawadzka 49, m. 6.

SPRZEDAM połowę zakładu fryzjerskiego damsko-męskiego w samem centrum Łodzi. Wiadomość; fryzjer, Zawadzka 8. 8

DOM z wolnym lokalem handlowym w Poznaniu sprzedam. Pośrednicy i izraelici niewykluczeni. — Oferty do admin. sub: „80.000".

Lokale

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesięczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz", ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39. 30

DWA frontowe, słoneczne umeblowane pokoje razem położone w eleganckim domu z całodziennem utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 43, m. 10.

POKOJE umeblowane, bez mebli, z używalnością kuchni, dla małżeństw, dla przyjezdnych, dla uczniów, pokoje z klatki schodowej, urządzone gabinety dla lekarzy, adwokatów we wszystkich kierunkach miasta, poleca Biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27 tel. 141-01 Biuro czynne od 8 rano do 8 wieczór. bez przerwy od 8 rano do 8 i pół wiecz. 3

NATYCHMIAST do wynajęcia: 4 suteryny na składy, 2 garaże do samochodów, 1 sala fabryczna 60 m. kw. 1 sala fabryczna 100 m. kw., 1 sala fabryczna 200 m. kw., 1 sala fabryczna 600 m. kw., 1 trempel fabryczny 400 m. kw. Bliższe informacje: Gdańska 38 u gospodarza, tel. 203-72, od 2—4 6

DO ODDANIA 1 pokój frontowy umeblowany. Andrzeja 43, m. 17. 30

POKÓJ od zaraz do wynajęcia Gdańska 42, m. 3.

POKÓJ umeblowany b. ładny z całodziennem utrzymaniem solidnemu inteligentnemu panu wynajmę. Szara 7, m. 19 okolica pl. Reymonta.

POKÓJ umeblowany, telefon do wynajęcia Wólczańska 62 m. 5.

POKÓJ frontowy z oddzielnem wejściem do wynajęcia z mebl. lub bez 6-go Sierpnia 30, m. 9.

POKÓJ biało umeblowany tanio do odnajęcia. Sienkiewicza 61, dentysta.

2 FRONTOWE, słoneczne pokoje razem lub pojedyńczo z używalnością kuchni z utrzymaniem lub bez do wynajęcia, R. Bryszowa, Nowo-Targowa Nr. 5, m. 10 od 11—4.

UMEBLOWANY pokój dla kawalera, Główna 46/29.

2 POKOJE z kuchnią, wszelkiemi wygodami, do wynajęcia przy ul. Zielonej 8-a, m. 17.

ODDAM duży umeblowany pokój z oddzielnem wejściem, Nowo-Targowa Nr. 7, m. 8.

ELEGANCKI umeblowany pokój z centralnem ogrzewaniem, windą i telefonem dla pojedyńczej osoby od zaraz do wynajęcia. Narutowicza 2, m. 9.

Z WEJŚCIEM z klatki schodowej dwuokienny pokój umeblowany, słoneczny oddam. Kilińskiego 46, front m. 11.

WPROST od gospodarza do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami i pokój z kuchnią. Wiadomość: Skwerowa 13, tel. 210-07.

ELEGANCKIE 2 pokoje z kuchnią z wygodami front I piętro do wynajęcia. Zagajnikowa 26 róg Narutowicza.

BEZ ODSTĘPNEGO 2 pokoje z kuchnią, służbowy, łazienka, nowoczesne urządzenia poleca biuro „Geguz", Piotrkowska 81, tel. 105-39.

POKÓJ frontowy, słoneczny, umeblowany do wynajęcia od zaraz. Narutowicza 35, m. 15. 8

3 POKOJE z kuchnią, wszelkie wygody, wyremontowane, centrum, zaraz do oddania. Obejrzeć można od godz. 10—2, Zamenhofa 6, m. 25.

POKOIKU skromnego, niekrępującego poszukuje urzędnik, okolica obojętna. Oferty sub: „30 zł.".

FRONTOWY, duży, jasny, dobrze umeblowany pokój od zaraz. Winda, telefon, Sienkiewicza 37, m. 17 2 p. front. 7

POKÓJ umeblowany, z niekrępującem wejściem odnajmę izraelicie, Kilińskiego 46, front I p. m. 6, od 1—4, cena przystępna.

POSZUKUJE się pokój, wejście bezwzględnie niekrępujące, warunki korzystne. Sub: „L. L.".

JEST do odstąpienia lokal po drukarni z popędem elektrycznym przy ul. Cegielnianej 21. Wiadomość Prusa 15, tel. 149-40.

POKÓJ do wynajęcia umeblowany dla 1 lub 2 osoby albo małżeństwa. Piotrkowska 112, m. 6.

TANIO odstąpię dwa frontowe, suche pokoje w centrum miasta, Piotrkowska 108, m. 7 od 2—6.

Posady

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z dobrem gotowaniem. Świadectwa wymagane, Andrzeja 7, m. 4.

POTRZEBNY chłopiec do posyłki, G. Eger, Piotrkowska 85, praw. of. I piętro.

AGENCI domokrążni do sprzedaży niezbędnego artykułu w gospodarstwie mogą zgłosić się w dn. 6 b. m. od godz. 9—10 rano Aleja Kośc. 21, m. 18.

PANIENKA z ukończoną szkołą powszechną, znająca się na gotowaniu potrzebna do dziewczynki i zarządu domem. Zgłaszać się od 3—5 popołudniu ul. Główna 35, m. 7.

PRACOWNIK fotograficzny (laborant) od zaraz potrzebny. Zgłoszenia osobiste „Oaza", Brzezińska 25.

EKSPEDJENT z branży krawatów i artyk. męskich, przyjmie posadę w większej firmie w Łodzi. Łask. zgłoszenia do administr. „Republiki" pod „W. K. P.".

BIURALISTKA z wieloletnią praktyką pomocnica buchaltera przyjmie posadę, ewent. na godziny. Of. sub: „Pracowita".

POTRZEBNA zdolna manicurzystka od zaraz. Przejazd 19, fryzjer.

Nauka i wychowanie

POSZUKIWANA rodowita francuska na demie-place dla dorosłej panienki. Oferty pod „Rodowita francuska".

PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka udziela lekcyj jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury konwersacji po cenach umiarkowanych Południowa 20, m. 20 w podwórzu w lewej oficynie na parterze Tel. 150-12 od 3—5-ej.

UDZIELAM lekcyj polskiego języka historji, literatury, poprawiam wymowę, przyjmuję tłumaczenia. Zastać można od 2—4, Zachodnia 36, m. 5 I piętro front. 7

ANGIELKA udziela lekcji angielskiego, korespondencji i literatury. Ceny b. przystępne, tel. 245-88.

W KOMPLECIE freblowsko-przygotowawczym (przed i po obiednim) zajęcia się rozpoczęły. Śródmiejska 56, m. 10.

KOMPLET przedszkolnego wychowania dla dzieci od lat 4—7 pod kier. p. S. Janowskiej, Gimnastyka i rytmika prowadzone przez p. Halinę Waldman. Zajęcia się już rozpoczęły, Żeromskiego 11, m. 7 u p. Windman, od 10—1 pp.

ABSOLWENTKA konserwatorjum rosyjskiego udziela lekcji gry fortepianowej. Ceny przystępne Al. Kościuszki 32, prawa oficyna parter. Godz. 10—12 i 3—5. 6

POSZUKUJE inteligentnego partnera (ki) ewent. nauczyciela do nauki języka francuskiego i angielskiego. Oferty sub: „Jula".

ANGIELKA udziela lekcji angielskiego korespondencji i literatury. Ceny przystępne, tel. 245-88.

STUDENT udziela lekcji w zakresie szkolnym, włączając judaikę. Wiadomość: Narutowicza 23, m. 10. 7

RUTYNOWANA nauczycielka wychowawczyni do ośmioletniej dziewczynki poszukiwana, Cegielniana 3, m. 7.

ANGIELSKIEGO, francuskiego i niemieckiego udziela rutynowany pedagog. Piotrkowska 85, prawa oficyna, I w., II p. na lewo, od 5 do 8 godziny.

STUDENT, wyjeżdżający do Francji, szuka kolegi (żanki), także udającego (ą) się tam, celem wspólnej nauki matematyki i francuskiego. Oferty sub: „S. E. F.".

PRZYJĘCIA na wyższe uczelnie francuskie i belgijskie z maturą lub bez załatwia szybko Miss Mary, od 5—8. Traugutta Nr. 2, I p. fr.

W 18 LEKCJACH wyuczam stenografji, Zawadzka 16-a, m. 8.

LADY experienced English teacher dipl. gives English Lessons method Berlitza Śródmiejska 46, m. pani Rukalskiey. at home 7—8.

Rozmaite

PLAC duży ogrodzony do wynajęcia tanio. Dowiedzieć się u Grynbauma, Kościelna 3.

FORTEPIAN z pokojem, do ćwiczeń i nauki odnajmę na godziny. Łaskawe oferty sub: „Fortepian".

CHIROMANTKA Fizjognomistka powróciła, przyjmuje jak zwykle, Pomorska 35, m. 36, ostatnia lewa oficyna.

FRYZJER weźmie zakład fryzjerski w dzierżawę. Oferty do „Republiki" pod „Bronisław".

CHIROMANTKA przepowiada z kart i z ręki przeznaczenie, ostrzega przed ważnemi wydarzeniami w życiu, Nawrot 23, m. 24, oficyna na lewo. 8

DO MATRYKUŁ 6 fotografij retuszowanych 75 gr. Fotografja Laksa, Żeromskiego 84. 30

BUFET do wydzierżawienia Zgierska 26, Zachęta. 6

Pokój
umeblowany z utrzymaniem lub bez do wynajęcia od zaraz. ul. Żeromskiego 18 m. 27.

KINO—TEATR
„SŁOŃCE"
Napiórkowskiego 28.

Od wtorku, 6 października r. b. Największy przebój świata. Emocjonujący film rozkoszy i zbrodni. Majestatyczna wizja krwawej epoki z czasów panowania rzymskiego.

Messalina

Realizacja mistrza Enrica Guazzoni'ego. W roli tytułowej boska hrabina
Rina de Liguoro
50.000 statystów.

Następny program:
Kobieta na krzyżu

Początek seansów w soboty o godz. 3 po pol., w niedziele i święta o g. 1-ej, w dni powszednie o g. 5-ej, 7-ej i 9-ej w.
Sala dobrze wentylowana.

Dr. med.
S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych.
Ewangielicka 2.
Telefon 129-45.
Przyjmuję od godz. 8—2 i od 5—8-ej.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED.
Jerzy Sudya
Choroby kobiece i akuszerja
ZIELONA 30, TEL. 115-27.
Przyjmuje od 5 — 7-ej.

Dr. med
M. ROZENTAL
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34, przyjmuje od 4—7 po pol.
od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC"
Aleksandrowska 1.

Dr. med.
H. Gutsztadt
akuszer-ginekolog
Zachodnia 62 (Śródmiejska 14)
telef. 129-52.
Przyjmuje od 9—10 i od 5—7.

DR. MED.
A. GOTLIB
Akuszer-Ginekolog — POWRÓCIŁ.
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.
Przyjmuje od 4—7 po pol.

Dr. JUSTMAN
POWRÓCIŁ
ZIELONA 17

Dr. med.
Rachela Lewi
choroby dzieci
powróciła.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po pol. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-14, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd Republika" 68-148

Prenumerata „II. Republiki" od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztowa w kraju zł. 5.50, zagranica zł. 10. „Express" „Republiki" wraz z odnoszeniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 13 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetrowy (na str. 4-szp.) Zarecz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr — Najmniejsze zł 1,50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi Piotrkowska 49 i 64.